SALA DE LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XLIV
SERIA II
Nr. 12 106

6 PAGINI
50 BANI

JOI
5 MAI
1988

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a primit pe A. K. Antonov,

vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U. R. S. S.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a primit, miercuri, pe tovarășul A. K. Antonov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele părții sovietice în Comisia interguvernamentală româno-sovietică de colaborare economică și tehnico-științifică, ale cărei lucrări se desfășoară la București.

Oaspetele a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un cordial salut din partea tovarășului Mihail Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, și a tovarășului N. I. Rijkov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit și a transmis, la rîndul său, tovarășului Mihail Gorbaciov și tovarășului N. I. Rijkov un cald salut, împreună cu cele mai bune urări.

În timpul întrevederii au fost evidențiate relațiile de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre, care, în spiritul înțelegerilor convenite la nivel înalt, cunosc o continuă dezvoltare. S-a subliniat că potențialul economic al României și Uniunii Sovietice oferă largi posibilități pentru amplificarea și diversificarea în continuare a colaborării economice și tehnico-științifice, a specializării în producție, precum și a schimburilor comerciale pe baze reciproc avantajoase.

În acest cadru, s-a evidențiat necesitatea de a se acționa pentru identificarea unor noi căi menite să asigure realizarea în cele mai bune condiții a Programului de lungă durată privind dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice dintre Republica Socialistă România și U.R.S.S. pe perioada pînă în anul 2000, semnat la cel mai înalt nivel, creșterea cooperării și a schimburilor de mărfuri în actualul cincinal.

La primire a participat tovarășul Ștefan Andrei, vice-prim-ministru al guvernului, președintele părții române în Comisia interguvernamentală.

A fost de față E. M. Tiajelnikov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București.

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU

a primit un grup de oameni de afaceri din S. U. A.

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, miercuri, un grup de oameni de afaceri din Statele Unite ale Americii, reprezentînd peste 65 de firme care întrețin relații economice cu țara noastră, condus de Robert Robertson, vicepreședinte al Consiliului economic româno-american, vicepreședinte al Organizației „Oamenii de afaceri americani pentru comerț internațional" (A.B.I.T.).

La primire au participat tovarășii Constantin Dăscălescu, Gheorghe Oprea, Manea Mănescu, Ștefan Andrei, Barbu Petrescu, precum și miniștri, consilieri și experți.

A fost de față Henry Clarke, însărcinatul cu afaceri ad-interim al S.U.A. la București.

În cadrul întîlnirii au fost abordate o serie de probleme ale dezvoltării în continuare a cooperării economice și a schimburilor comerciale dintre România și S.U.A.

Tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au fost adresate, de către Robert Robertson, în numele oamenilor de afaceri americani prezenți, calde mulțumiri pentru întrevederea acordată, pentru posibilitatea de a discuta modalitățile și soluțiile concrete de amplificare în continuare a relațiilor dintre întreprinderile românești și firmele și companiile americane.

În cursul primirii, au luat cuvîntul, de asemenea, reprezentanți ai unor firme din S.U.A., care și-au exprimat satisfacția față de modul în care se desfășoară colaborarea cu întreprinderile din țara noastră, apreciind nivelul calitativ și de competitivitate al produselor românești. Referindu-se la felul cum să se acționeze în continuare pentru dezvoltarea acestor relații, vorbitorii au subliniat necesitatea de a se depune eforturi — și de o parte, și de alta — pentru a nu se ajunge la încetarea acordării reciproce a clauzei națiunii celei mai favorizate, arătînd că oamenii de afaceri americani vor face tot ce depinde de ei pentru găsirea de soluții acceptabile pentru ambele părți.

În încheierea întîlnirii a luat cuvîntul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, președintele Republicii Socialiste România.

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

MAGISTRALĂ CONTRIBUȚIE LA ÎMBOGĂȚIREA TEORIEI ȘI PRACTICII REVOLUȚIONARE, LA CUNOAȘTEREA ȘI SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR FUNDAMENTALE ALE ACTIVITĂȚII POLITICE ȘI ECONOMICO-SOCIALE DIN PATRIA NOASTRĂ ȘI ALE LUMII CONTEMPORANE

Comuniștii, tînăra generație, întregul nostru popor au primit cu cel mai viu interes, cu deplină aprobare și satisfacție Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu prezentată la recenta Ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și care reprezintă o nouă și magistrală contribuție a partidului nostru, a secretarului său general la îmbogățirea tezaurului teoriei și practicii revoluționare, la cunoașterea și soluționarea, pe baza principiilor fundamentale ale materialismului dialectic și istoric, ale socialismului științific, a problemelor fundamentale ale activității economico-sociale din patria noastră și ale lumii contemporane. În Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu regăsim pe deplin și în mod benefic exprimate trăsăturile caracteristice, proprii prin excelență, gîndirii și acțiunii secretarului general al partidului nostru, ea înscriindu-se, în mod firesc și necesar în continuitatea procesului istoric inaugurat de Congresul al IX-lea al P.C.R., a preocupărilor sale statornice pentru analiza mutațiilor proceselor, fenomenelor și tendințelor în viața societății noastre și ale lumii de astăzi, a efortului său neobosit de a orienta și direcționa, cu înalt spirit științific și forță vizionară, ascensiunea fermă a patriei pe culmile cele mai înalte de progres și civilizație.

În spiritul orientărilor și direcțiilor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului sînt îmbinate într-o viziune unitară de o impresionantă perspectivă, probleme cardinale ale actualității interne și internaționale văzute în interdependența lor dialectică, indestructibilă. **Principala concluzie pe care o desprindem din conținutul Expunerii este grija permanentă, înalta responsabilitate patriotică și revoluționară a conducătorului partidului și statului nostru, de a înarma pe comuniști, pe toți oamenii muncii din patria noastră cu o autentică și efectivă călăuză în acțiune, prin intermediul căreia activitatea organizatorică și politico-educativă a partidului nostru să se afirme ca o puternică forță în ridicarea procesului revoluționar din societatea românească pe o treaptă nouă, superioară.**

Orientările, tezele și aprecierile cuprinse în Expunere se bazează pe o cunoaștere aprofundată și multilaterală a realităților societății noastre, precum și ale lumii în care trăim și tocmai prin aceasta ele se situează la temelia întregii activități a partidului, a societății noastre, fiind în deplin consens cu legitățile procesului revoluționar, cu interesele vitale și aspirațiile fundamentale ale națiunii noastre socialiste.

O dată mai mult, prin analiza aprofundată efectuată în Expunere asupra modului în care se înfăptuiesc hotărîrile Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, se demonstrează adevărul formulat de tovarășul Nicolae Ceaușescu: **„Trebuie să pornim de la concluzia că linia generală și strategia dezvoltării sînt pe deplin juste, corespund atît cerințelor obiective, legităților generale, cît și necesităților și posibilităților dezvoltării patriei noastre".**

Și cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o cuprinzătoare și riguroasă analiză atît a realizărilor obținute, cît și a lipsurilor, neajunsurilor, a cauzelor acestora, indicînd totodată soluții de înaltă ținută teoretică și incontestabilă valoare practică într-un larg și multilateral cerc de probleme de a căror rezolvare corespunzătoare depinde în mod hotărîtor înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, și înaintare a României spre comunism, și care vizează deopotrivă organizarea și conducerea activității economice și sociale, adîncirea și perfecționarea continuă a democrației muncitorești, revoluționare, creșterea și afirmarea tot mai puternică a rolului conducător al partidului, activitatea politico-ideologică educativă, afirmarea plenară a spiritului comunist, revoluționar în în munca și viața partidului, a întregii noastre societăți.

Uniunea Tineretului Comunist să-și intensifice activitatea politico-educativă în rîndul tineretului și să adopte o atitudine fermă față de unele manifestări negative, care își fac loc într-un domeniu sau altul. Înainte aveam niște practici bune cînd Uniunea Tineretului Comunist, organizațiile studențești adoptau măsuri și exercitau un control, inclusiv asupra comportării tinerilor în societate. Astăzi au cam dispărut aceste preocupări și nu este bine, pentru că formarea și educarea tineretului trebuie să constituie una din preocupările foarte serioase ale organizațiilor de tineret, precum și ale organizațiilor de femei și ale tuturor organizațiilor de partid".

Pentru Uniunea Tineretului Comunist, pentru tînăra generație a patriei capătă o importanță deosebită faptul că și în acest strălucit document politic, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a acordat o atenție deosebită perfecționării întregii activități a organizației revoluționare de tineret, în vederea antrenării mai active, mai responsabile a tinerilor la înfăptuirea cu succes a obiectivelor și programelor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale P.C.R., pentru educarea comunistă, patriotică și revoluționară a noilor generații de constructori conștienți și devotați ai prezentului și viitorului țării. În această perspectivă, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: **„În mod deosebit aș atrage atenția asupra necesității ca Cunoașterea temeinică și aplicarea neabătută a acestei orientări programatice impun așadar, pentru Uniunea Tineretului Comunist, pentru toate organele și organizațiile sale, intensificarea întregii activități politice, organizatorice și educative, întărirea spiritului militant, de muncă și luptă revoluționară, în rîndul tuturor colectivelor în care trăiesc și acționează tinerii.**

Strălucita analiză făcută în Expunere proceselor, fenomenelor și tendințelor din viața societății românești contemporane legitimează pe deplin teza de o excepțională importanță formulată și cu acest prilej: **„Să nu uităm nici un moment că procesul revoluționar nu s-a încheiat odată cu instaurarea puterii democratice a clasei muncitoare sau cu făurirea socialismului, ci el continuă și va continua, reprezentînd garanția dezvoltării continue a socialismului și trecerii la făurirea comunismului".**

Ansamblul fenomenelor și proceselor menite să asigure trecerea României într-un stadiu evolutiv superior impune cu forța necesității obiective, creșterea și întărirea rolului conducător al partidului, în calitate de centru vital al întregii societăți. Totodată, viața, practica demonstrează capacitatea uriașă a partidului nostru de a înțelege dialectica progresului, sensul istoriei și de a acționa numai în acest spirit. Tocmai pentru că partidul nostru a înțeles și promovează — mai ales în epoca de glorie inaugurată de Congresul al IX-lea — aspirațiile vitale ale întregului popor, pentru că el slujește în chip exemplar idealurile progresului, cauza libertății naționale și dreptății sociale, a socialismului și păcii, îi legitimează pe deplin rolul său fundamental în unirea și mobilizarea energiilor creatoare ale întregului popor, explică rațiunile cele mai intime pentru care el este înconjurat permanent cu stimă, respect și încredere de toți fiii patriei. Forța inepuizabilă a gîndirii și acțiunii partidului nostru se bazează — mai cu seamă în ultimii 23 de ani — pe legătura sa permanentă cu masele, cu toate categoriile de oameni ai muncii, pe dialogul neîntrerupt cu toți făuritorii bunurilor materiale și spirituale, ai avuției naționale.

Avem, așadar, toate temeiurile să fim mîndri de ceea ce am realizat, să ne privim cu încredere prezentul și viitorul, să ne analizăm cu luciditate și realism neajunsurile, să fim perfect conștienți de demnitatea și valoarea eforturilor proprii. În același timp, se impune să facem totul pentru a descoperi și promova cu și mai mult curaj noul în toate domeniile de activitate, să înlăturăm cu fermitate tot ceea ce este vechi și perimat și nu mai corespunde cerințelor progresului, să situăm în centrul efortului nostru creator omul — figura centrală a întregii societăți. Or, aceasta, nu se poate face decît sub conducerea eroică și clarvăzătoare a partidului și înfăptuind cu dăruire, abnegație și maximă consecvență hotărîrile Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului.

Așa cum a subliniat și cu acest prilej tovarășul Nicolae Ceaușescu, consecvența și fermitatea în înfăptuirea programelor pe care ni le-am propus nu exclude în nici un caz, analiza atentă, exigentă și principială, atît a realizărilor, cît și a unor lipsuri ce se mai mențin, tocmai pentru că stă în puterea noastră să ducem la îndeplinire tot ceea ce ne-am propus.

Esențialul este însă că avem programe bine fundamentate, o linie politică generală justă și clară care corespunde pe deplin legităților progresului, năzuințelor celor mai înalte ale întregului popor, avem un partid călit și unit, un strălucit conducător în personalitatea de geniu a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Iar atașamentul și încrederea în partid, în secretarul său general nu se pot exprima mai bine, mai convingător, decît în limbajul concret al faptei, al muncii pentru țară, în contribuția noastră activă, responsabilă la înfăptuirea grandiosului Program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Era și firesc ca într-un document politic de importanța deosebită a Expunerii, tovarășul Nicolae Ceaușescu să facă ample și bogate referiri la problematica atît de complexă a vieții internaționale. Realitatea a demonstrat în chip strălucit justețea deplină a opțiunilor strategice de politică internă și externă ale partidului și statului nostru, al cărei ilustru și neobosit promotor este secretarul general al partidului, președintele Republicii.

Și cu acest prilej a fost în mod deosebit probat spiritul lucid, realist și constructiv în care conducătorul partidului și statului nostru abordează aspectele fundamentale ale revoluției și construcției socialiste, ale mișcării comuniste, democratice și muncitorești, internaționale, ale soluționării în spiritul umanismului și echității a marilor probleme politice, economice și sociale din lumea contemporană.

În ansamblul său, magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu prezentată la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv ni se impune ca un document programatic de excepțională importanță pentru partid, pentru tînăra generație, pentru întregul popor, menit să asigure continuarea și ridicarea pe o treaptă nouă, superioară a procesului revoluționar din patria noastră, propășirea și bunăstarea continuă a națiunii socialiste, creșterea prestigiului României în lume, a contribuției sale la afirmarea forței și superorității socialismului. Acum Expunerea polarizează atenția și interesul întregului partid, ale întregului popor, care, în strînsă și indestructibilă unitate, acționează cu eroism și înalt spirit patriotic, revoluționar pentru a-și împlini grandioasele programe de dezvoltare economico-socială, cele mai luminoase idealuri și năzuințe, pentru triumful cauzei socialismului și comunismului pe pămîntul străbun și mereu mai înfloritor al patriei.

> **„Avem tot ce este necesar pentru a asigura îmbunătățirea întregii noastre activități. Doresc, încă o dată, să subliniez că principiile economice, cadrul organizatoric pe care îl avem corespund actualei noastre etape de dezvoltare. Avem deja o experiență îndelungată și, pentru noi, nu se pune astăzi problema de a le aduce modificări structurale, ci de a asigura realizarea lor mai bună și de a lua măsuri pentru a perfecționa continuu activitatea. Pornim de la faptul că aceasta reprezintă o necesitate permanentă, de zi cu zi. Nu există nimic care a fost rezolvat o dată pentru totdeauna. Permanent să avem în vedere că trebuie să perfecționăm și să aducem îmbunătățiri întregii noastre activități, corespunzător noilor obiective, etapei de dezvoltare pe care o parcurgem în toate domeniile!"**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Domnilor,

Aș dori să exprim, încă o dată, satisfacția mea pentru această nouă întîlnire cu un grup important de oameni de afaceri americani.

Împărtășesc pe deplin preocuparea pe care unii dintre dumneavoastră ați expus-o cu privire la perspectivele dezvoltării relațiilor economice, comerciale, dintre întreprinderile românești și companiile și întreprinderile din S.U.A., dintre România și Statele Unite ale Americii.

Relațiile economice dintre România și Statele Unite ale Americii au trecut prin mai multe etape. Pînă în 1975 ele s-au dezvoltat fără existența clauzei națiunii celei mai favorizate. Și — după cum ați menționat unii dintre dumneavoastră — ele au cunoscut un progres important în acea perioadă.

Cu doi dintre președinții de atunci ai S.U.A. am ajuns la concluzia că este bine să așezăm aceste relații pe un acord comercial pe termen lung. Acordul respectiv a fost semnat — după cum vă este cunoscut și dumneavoastră — în 1975.

Principiile înscrise în acest acord își păstrează și astăzi pe deplin valabilitatea. În el se prevede și acordarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate, dar se înscrie, de asemenea, foarte clar că relațiile dintre cele două țări trebuie să se bazeze pe deplina egalitate, pe respectul independenței și suveranității, pe neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc.

După semnarea Acordului, în Congresul S.U.A. s-a adăugat un amendament care, de fapt, limitează și este în contradicție cu acordul.

România, organele sale democratice, Marea Adunare Națională au aprobat acest acord fără nici un fel de modificare. Ne-am gîndit chiar atunci dacă să acceptăm intrarea în vigoare a Acordului cu amendamentul aprobat în Congresul S.U.A. Deoarece s-a declarat că amendamentul se referă la o problemă care, în România, era, de mult rezolvată, am ajuns la concluzia să trecem la realizarea relațiilor pe baza acestui acord. De aceea, nu am acordat mare atenție acestui amendament. Și, o anumită perioadă, nu s-au ridicat probleme deosebite.

În ultimii ani, discuțiile cu reprezentanții Administrației Statelor Unite nu erau legate de promovarea comerțului, ci de cu totul alte cerințe, care însemnau un amestec inadmisibil în treburile interne ale României. Deși, trebuie să declar că timp îndelungat, în multe probleme importante internaționale, guvernele țărilor noastre au conlucrat cu rezultate bune.

Mulți dintre dumneavoastră cunoașteți că, în ultimii cîțiva ani, în fiecare primăvară am avut probleme și am discutat problema aceasta a continuării „clauzei națiunii celei mai favorizate". Am declarat, în mai multe rînduri că, dacă nu se va renunța la tendința de amestec în treburile interne, vom renunța la această clauză. Dumneavoastră ca oameni de afaceri, cunoașteți bine că în economia mondială sînt multe probleme, mai cu seamă pentru țările în curs de dezvoltare, dar chiar și pentru țările dezvoltate, inclusiv pentru România și Statele Unite ale Americii. De aceea, este normal ca guvernele țărilor — deci și guvernul României și al Statelor Unite — să se preocupe cum să contribuie la soluționarea acestor probleme și la promovarea comerțului, a schimburilor economice reciproc avantajoase.

Noi am cerut Administrației S.U.A. să acționăm în spiritul Acordului din 1975 și să se renunțe, cu desăvîrșire, la ridicarea altor probleme care nu fac obiectul acestui Acord și nu sînt legate de promovarea relațiilor economice, comerciale.

În însuși Congresul S.U.A. s-a făcut loc pentru o serie de oameni răuvoitori, care au spus multe neadevăruri jignitoare la adresa poporului român. De aceea, în schimbul de păreri pe care l-am avut, am pus problema să se ajungă la un acord corespunzător, care să asigure menținerea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate, fără nici un fel de condiții. Dar Administrația Statelor Unite a declarat că nu vede posibilă menținerea clauzei în aceste condiții, că nu a luat încă decizia dacă să mai recomande menținerea acestei clauze, că ar putea face aceasta în condițiile acceptării de către România a unor cerințe de altă natură, care înseamnă, repet, un amestec inadmisibil — și pe care nu-l putem accepta — în treburile interne ale României.

Nu sîntem o țară mare, dar nici mică. Chiar dacă am fi o țară foarte mică, tot nu am accepta amestecul în treburile noastre interne!

Poporul român își are tradițiile sale foarte îndelungate de independență, iar în anii construcției socialiste și-a consolidat și promovat ferm politica de independență. Și, pentru nimic în lume, nu vom renunța la această politică, iar acei oameni politici care consideră că presiunile, sub diferite forme, pot să ajute la soluționarea unor probleme așa cum doresc ei se înșeală amarnic.

În ce o privește, România nu a cedat și nu va ceda niciodată nici unui fel de presiuni. Dorim relații cu toate statele lumii pe principiile de care am vorbit — de egalitate, de respect și de avantaj reciproc. Dorim să dezvoltăm în continuare relațiile cu Statele Unite ale Americii, în toate domeniile. Dorim, în mod deosebit, continuarea și dezvoltarea relațiilor economice. Dorim să dezvoltăm societățile mixte pe care le avem, să găsim noi forme de cooperare și de conlucrare, în interesul atît al întreprinderilor din țara noastră, al economiei românești, cît și al întreprinderilor, companiilor și oamenilor de afaceri americani și al Statelor Unite ale Americii.

Am propus și sîntem gata să analizăm împreună cu reprezentanții S.U.A. cum să depășim situația care s-a creat. Considerăm că trebuie să găsim calea pentru a se menține reciproc clauza națiunii celei mai favorizate.

De altfel, ceea ce s-a convenit acum este menținerea Acordului comercial din 1975 și suspendarea numai a articolului și amendamentului care se referă la clauză. Dar înțelegerea aceasta n-a fost semnată încă. Ea poate să fie, în mod corespunzător, transformată într-o înțelegere care să mențină clauza națiunii celei mai favorizate în ambele sensuri și să excludă prevederile amendamentului Jackson-Vanick.

În ce privește relațiile generale dintre România și Statele Unite ale Americii avem alte forumuri, alt cadru de discutare a lor. Sîntem gata să discutăm orice probleme care privesc relațiile celor două țări, problemele mondiale, să încercăm să ajungem la concluzii cît mai apropiate și, dacă e posibil, comune. Experiența îndelungată a relațiilor româno-americane a demonstrat că aceasta este singura cale ce corespunde intereselor ambelor popoare și contribuie la dezvoltarea prieteniei și colaborării generale, a relațiilor economice dintre cele două țări.

Împărtășim — repet — îngrijorarea și preocuparea dumneavoastră. Consider însă că nu trebuie chiar să dramatizăm lucrurile, ci să analizăm împreună cum să acționăm în perioada de timp cît va rămîne suspendată clauza, pentru dezvoltarea în cele mai bune condiții a relațiilor noastre economice.

Eu aș dori să cred că aceasta va fi o problemă vremelnică și nu de prea lungă durată, deși mai este timp pînă la 1 iulie — practic aproape două luni —, pentru a se realiza înțelegeri corespunzătoare și a nu mai trebui să se ajungă la suspendarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate.

Noi sîntem însă pregătiți și pentru una și pentru alta — ca să spun așa. Autoritățile, miniștrii, centralele, întreprinderile noastre — care au drepturi foarte largi — au primit în această direcție orientări clare și doresc să acționeze pentru o largă dezvoltare a relațiilor.

Problemele care se pun, însă, sînt legate, într-adevăr, de calitate, de nivelul tehnic al produselor — și dintr-o parte, și din alta —, de respectarea întocmai a contractelor. Noi avem un contract bun cu „General Electric" și dorim să-l dezvoltăm. Desigur, avem relații cu „Boeing" și dorim să le dezvoltăm. Avem o societate mixtă cu „Control Data" care, din păcate, stagnează, și nu din cauza firmelor românești. Am dori să extindem această societate și să o facem să producă electronică mai înaintată, care să aducă avantaje atît Companiei „Control Data", cît și întreprinderilor românești. Sîntem gata să realizăm și în alte domenii asemenea societăți mixte, însă cu rezultate mai bune.

Avem relații bune în domeniul textilelor, alimentar, în alte domenii și nu vreau să mă opresc acum asupra acestora. Doresc numai să menționez cele ce au ridicat aici unii din reprezentanții companiilor care au luat cuvîntul din domeniul auto — și să apreciez că trebuie să asigurăm ca prevederile contractului să fie îndeplinite în bune condiții și să realizăm produse de înaltă tehnicitate, care să răspundă cerințelor pieței americane și altor piețe. De altfel, vreau să vă spun că aceasta este una din preocupările centrale ale activității noastre.

În situația creată, consider — și eu sînt de acord cu dumneavoastră — că trebuie să acționăm împreună, sau că întreprinderile românești și companiile americane, oamenii de afaceri să acționeze împreună pentru a determina cele două guverne să țină seama de interesele dezvoltării colaborării economice.

Dacă relațiile economice se vor dezvolta în perioada următoare și vom obține o creștere a lor, aceasta cred că va fi cea mai bună acțiune pentru a convinge, și pe unii și pe alții, de necesitatea de a se înlătura orice barieră din calea unui comerț cu adevărat echitabil, reciproc avantajos.

Vă asigur că guvernul român și eu personal vom sprijini pe deplin și vom face totul pentru ca raporturile noastre economice să se dezvolte, ca, în general, relațiile dintre România și Statele Unite ale Americii să se dezvolte în toate domeniile. Considerăm că aceasta este în interesul popoarelor noastre, al politicii generale de pace și colaborare internațională.

Să privim cu încredere viitorul, inclusiv în ce privește relațiile economice și relațiile generale dintre țările noastre!

Urez o colaborare bună între oamenii de afaceri americani și întreprinderile românești și vă doresc succes în activitatea dumneavoastră! (Aplauze puternice).

În spiritul sarcinilor și orientărilor cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

ÎN ÎNTREAGA ECONOMIE — AMPLĂ MOBILIZARE, ACȚIUNI ENERGICE PENTRU ÎNFĂPTUIREA TUTUROR MĂSURILOR, A PROGRAMELOR STABILITE, CARE SĂ ASIGURE DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ ȘI ACCELERAREA PROGRESULUI MULTILATERAL AL PATRIEI

PAGINA A 3-A

Problemele școlii văzute din bancă

MAI MULTE CHIPURI ALE ELEVULUI-MODEL (II)

Ce alte exigențe trebuie să satisfacă elevul-model? Răspunsurile la a doua întrebare a chestionarului nostru (răspund, vă reamintim, elevi de la Liceul de matematică-fizică „Ion Minulescu", cls. a IX-a, și Liceul industrial nr. 3, cls. a IX-a și cls. a XI-a, amîndouă din Slatina) propun laolaltă o diversitate fabuloasă de imperative. După efortul de a concentra într-o **qualité maîtresse** esența modelului, preopinenții nostri s-au văzut dintr-o dată în fața maximei posibilități a cotidianului **et caetera**. E greu să alegi dintr-un set de „trăsături" una și s-o pui să dea seamă despre toate celelalte, dar iată că nu e ușor să numești ceea ce a rămas pe dinafara scenariului pe care tocmai l-ai imaginat. Așa se explică ezitările, ca și petele de culoare. Ceea ce e firesc.

Cineva aduce în discuție „ținuta vestimentară corespunzătoare", altcineva, igiena corporală („să fie curat" îi cere Mariana N. Lutu, „3", IX, elevului-model). Foarte solicitată e politetea: „Trebuie să se poarte frumos cu toți cei care îl înconjoară" (Claudia Oprițescu, „I.M."); „Să demonstreze că este bine crescut" (Serban Bertesteanu, „I.M."). Dar la pret e și implicarea lăuntrică în fapte (Ofelia Andreiță, „3", XI: „Să pună suflet în tot ceea ce face") din care unii liceeni au făcut de altfel, în răspunsul la prima întrebare, dimensiunea principală a personalității. Dacă, de obicei, „celelalte exigențe" sînt ordonate copulativ, în enumerații relativ ample, se întîmplă uneori să fie gîndite corelativ și interdependent. Sînt situațiile care încîntă prin rafinament intelectual. Astfel, Aurel Voiculescu („I.M.") proiectează demnitatea individului în consecința omeniei: „Să iubească oamenii și în fiecare din semenii săi să respecte ideea de om, să fie propriul său stăpîn"...

De la cuminteniile la curaj, de la spontaneitate la siguranța de sine, de la sinceritate la optimism, de la „suflet bun" (Ioana Mitru, „3", IX) la consecvență (Nicoleta Bostină, „3", IX: „Elevul nu trebuie să fie model numai la școală, ci și acasă, pe stradă, oriunde îl poartă pașii"), mai toate atributele frumoase, potrivite omului, pe care le tezaurizează dictionarul limbii române pot fi descoperite în răspunsurile preopinenților noștri. Fiecare s-a oprit după ce a întocmit un set sau o ecuație cu părerea de rău de a nu putea continua, un pic excedat de mulțimea lor fără limită. Unul dintre ei (Mihaela Ghimiș, „I.M.") chiar mărturisește acest sentiment general de ocean inepuizabil: „Și cîte altele nu pot încăpea în acest cuvînt: exigențe"... Într-adevăr.

Dacă **elevul-model are o „trăsătură principală"**, bineînțeles că pozitivă, și satisface un important număr de exigențe, **mai poate avea el defecte? Mai poate greși?** Este cea de-a treia întrebare a chestionarului. Majoritatea interlocutorilor noștri (să-i spunem, cu un cuvînt expresiv, „zdrobitoare") au implicat în răspunsul lor raportul dintre o reprezentare metodologică și ipostazierea ei. Mulți doar l-au intuit, nu puțini l-au conștientizat cu ajutorul paremiologiei, iar cîțiva l-au identificat ca atare. Această perspicacitate a avut-o Zaira Bamberger („I.M."): „Elevul-model este un ideal al fiecăruia. Transpunerea lui în realitate poate fi însoțită de mici defecte care nu dăunează calității sale sufletești".

Ca și alte modele, și noțiunea de elev-model este interpretată ca o variantă a perfecțiunii umane. Or, perfecțiunea nu poate fi atinsă. Rămîne întotdeauna doar aspirația, susținută prin eforturi adecvate, de a o cuceri. Imperfecțiunea noastră este, prin urmare, o fatalitate datorată omenescului nostru. Liceenii au realizat deja acest raționament. Imperfecțiunea îi se pare tuturor o evidență în fața lucrurilor: „Firește că elevul-model are și defecte, doar nimeni nu este perfect" (Daniela Ticu, „3", XI); „Cum nimeni nu poate fi perfect, fiecare dintre noi are defectele lui" (Cristina Deloreanu, „I.M."); „Elevul-model este un om deosebit, dar cu toate acestea, el nu este ferit de a greși, și aceasta pentru că, nimeni și nimic nu poate fi perfect" (Mihai Grosu, „I.M."). Unii citează și alte categorii umane care năzuiesc la perfecțiune fără s-o obțină în cele din urmă. Adrian Barbu („3"): „Nici pe savanți, dascăli, ingineri etc., nu pot să-i consider perfecți". Și Alina Manolache („I.M."): „Este normal: oricine poate să greșească, nimeni nu poate fi chiar perfect, oricît de măreț s-ar crede el. Greșeala este omenească. Să ne gîndim că și marii savanți au săvîrșit unele greșeli; așa că nu pot vedea de ce și un elev nu le poate avea". Alții caută să sugereze această predeterminație cît mai expresiv. Ca Valeria Florescu („3", XI) care chibzuiește cu rigoare: „Cred că nici nu există ființă omenească fără defecte, chiar dacă nu este elev. Și toți greșim poate fără să vrem, dar greșim. Deci nici elevul-model nu poate fi o excepție". Sau ca Ionuț Popa („I.M.") care sarjează adolescentin: „Nu cred că s-a născut încă omul minune".

Mai mulți liceeni justifică fatalitatea defectelor și a greșelii, a imperfecțiunii, făcînd apel la paremiologie. Ei citează îndeosebi proverbe și zicători românești: „Greșeala este omenească" (zicătoare recurentă în majoritatea răspunsurilor); „Nu e om să nu greșească" (Liviu Oprea, „3", XI); „Cine nu muncește nu greșește" (Maria Ilie, „3", IX); „Nimeni nu s-a născut învățat" (Gh. Lilea, „3", XI); „Unde e soare, e și umbră" (Gelu Rădulescu, „I.M."); „Pînă nu te lovești de pragul de sus, nu-l vezi pe cel de jos" (Corina Cojocaru, „I.M.", care comentează în marginea acestui proverb asupra eficienței formative a greșelii). Cîțiva (Cecilia Ciobanu, Zaira Bamberger, Mirela Becu și Silviu Coconu, „I.M.") evocă și maxima latină: „Errare humanum est", pe care a pus-o în circulație Cicero.

Dacă imperfecțiunea este o fatalitate, ea trebuie să fie și un dat al personalității. E consecința pe care o surprinde Mihaela Ghimiș („I.M."): „«A greși este omenesc». Fiecare are un fel al său de a fi care împletește la un loc calități și defecte. Deci nu cred că un «elev-model» nu are voie să greșească". Un model care nu exclude ideea de defect și greșeală? Da, spune Onelia Nițu („3", XI), pentru că „modelul tot omul îl construiește".

Și totuși, ce fel de defecte poate avea și ce fel de greșeli poate face elevul-model? „Mici" (Petrică Otea, Daniela Pîrvan și Mioara Ionescu, „3", XI); „mici, care uneori se trec cu vederea" (Gabriela Ochmatu, „I.M."); „mărunte" (Claudia Oprițescu, „I.M."); „minore" (Gh. Lilea și George Antoniu, „3", XI); „neglijabile" (Nicolae Cristian Stănică, „I.M."); „nu prea mari" (Cristina Deloreanu, „I.M."); „copilărești" („numai greșelile copilărești pot fi iertate", crede Dorin Mărgărit, „I.M."); benigne (la ele par a se gîndi Anișoara Băciucu, „3", IX, care e de acord că și elevul-model poate greși, dar „depinde și de greșeala pe care o face"). Un defect din categoria pe care o desemnează aceste atribute ar fi, după Laura Rădoi și Mihaela Dumitrescu („I.M."), timiditatea. Raportul final dintre calități și defecte în cazul elevului-model îl precizează Cristian Sandu („I.M."): „Calitățile sale acoperă considerabil micile defecte".

Elevul-model poate avea defecte și poate face greșeli, de preferat însă din registrul mărunțișurilor. Cauzele lor? Cauza ultimă se află, știu foarte bine liceenii, în natura imperfectă a omenescului. Dar cauzele imediate? Elevul, inclusiv elevul-model, poate greși și apoi converti în defecte greșelile în anumite situații psihice critice, și acestea avînd, la rîndul lor, o cauzalitate foarte diversă: „din grabă, din emoție" (Gh. Popa, „3", XI); „din cauza neatenției sau, în multe cazuri, din cauza oboselii" (Elena Bălașa, „3", XI); „din cauza unor neplăceri, fie din familie, fie din cadrul școlii" (Neluța Stanciu, „3", IX); „datorită faptului că este purtat pe valurile tinereții" (sic) (Florin Rădulescu, „3", XI); „pentru că poate să scape de sub controlul rațiunii al ființei sale (sic) și să facă o greșeală" (Viorel Motrun, „3", XI). O cauzalitate multiplă, în care își dau întîlnire elementul aleatoriu, elementul extern, independent de personalitatea subiectului, și elementul interior, cu forță de atavism, ghidește Ioana Mitru („3", IX): „Și cel mai bun om din lume poate să greșească cel puțin o dată-n viață. Dar un elev? Chiar elevul-model poate greși: fie din pură întîmplare, fie datorită altora invidioși pe renumele și prestigiul său, fie datorită unui defect pe care nu-l poate înlătura în ciuda tuturor eforturilor sale".

Defectele și greșelile țin de o fatalitate cu motivație pluri-valentă, dar este de datoria omului, și mai cu seamă a modelelor, s-o înfrunte. Înainte de toate prin atitudine preventivă: „Se poate greși (viața îți rezervă multe surprize), dar principala măsură e de a evita greșeala" (Nicolae Cristian Stănică, „I.M."); „Elevul-model ar trebui să evite orice (formula e cam sibilinică, dar transparentă — n.n.), pentru a nu greși niciodată" (Neluța Stanciu, „3", IX). „El știe să fie precaut în toate", reflectează Ileana Popa („3", IX), făcînd astfel din prudență o trăsătură de fond a elevului-model. Atitudinea preventivă trebuie dublată de autoexigență. Defectele și greșelile trebuie conștientizate și, într-un fel, „plătite". E punctul de vedere matur al adolescentului Cătălin Comănescu („I.M."): „Chiar dacă are defecte, pentru că nu există un om «perfect», elevul-model trebuie să lupte, dacă nu pentru eliminarea atunci pentru diminuarea lor. Fiecare dintre noi poate să greșească, dar nu toți își repară greșeala. Elevul-model trebuie s-o ispășească, așa cum trebuie s-o ispășim fiecare dintre noi. Numai astfel își probează personalitatea".

Însăși fatalitatea greșelii poate fi pozitivată, fructificată în folosul personalității: „Din greșeli să învețe elevul, ca apoi să devină un om aproape perfect" (Mihaela Roșca, „I.M."). Faptul de a învăța din greșeli te poate ridica chiar deasupra ideii de model. Așa meditează Cătălina Oancea („I.M."): „Chiar dacă termenul «model» sugerează ceva «nemaipomenit», totuși să ne gîndim că acest titlu îl poartă un om și că fiecare om are defectele lui. Mă întrebați dacă «poate să greșească». Eu știu că «omul din greșeli învață». Deși adjectivul «model» este la superlativ absolut, totuși chiar și acest «elev-model» poate să devină mai ceva decît «model», nerepetind o greșeală pe care și-a corectat-o". Perfecțiunea nu poate fi dobîndită, dar această realitate nu e doar firească, ci și cu adevărat stimulativă: „Nu există om fără defecte. El trebuie să tindă spre perfecțiune și să i se pară că nu a atins-o încă" (Daniela Zamfir, „3", XI). Dacă ar putea fi obținută, perfecțiunea ar deveni mortifiantă sau, cum spune foarte neted Florina Călin („3", XI), „odată atinsă perfecțiunea, nu mai are sens viața".

CONSTANTIN SORESCU

Răzvan-Mihai Voncu: NICI UN SUCCES NU ESTE POSIBIL FĂRĂ SERIOZITATE ȘI PERSEVERENȚĂ

Răzvan-Mihai Voncu este elev al Liceului de matematică-fizică „Frații Buzești" din Craiova, în clasa a XII-a A. Lucrarea lui, prezentată în cadrul Concursului de limba și literatura română „Mihai Eminescu", ediția a XXXI-a, care a avut loc recent la Alba Iulia, a fost apreciată pentru ideile sale originale, pentru interpretările aduse operei poetice a lui Blaga, primind premiul I al C.C. al U.T.C. El a mai participat la etapa finală a unui concurs pe obiecte, în 1985, la limba franceză, concurs la care a obținut o mențiune. Prin seriozitatea pregătirii sale, numele lui Răzvan-Mihai Voncu a fost unul dintre numele de liceeni des citat de comisia centrală de examinare din Alba Iulia. O speranță a Liceului „Frații Buzești", a Craiovei, un nume, cu siguranță, cu care ne vom reîntîlni curînd.

— Acest premiu îl consideri o performanță sau o încununare firească a efortului tău?

— Orice premiu este o performanță. Sigur, la acest nivel e mai greu de crezut că un premiu poate fi o întîmplare. Literatura este prin excelență un domeniu al individualităților creatoare. Personalitatea fiecărui om de litere, joacă, aș spune, rolul dominant în formarea universului unei opere. Modul de pregătire al fiecărui participant la această olimpiadă, depinzînd și el de personalitatea fiecăruia, este normal ca pentru fiecare dintre participanți rezultatul obținut să fie o revelație, o performanță sau ceva firesc. V-aș ruga să mai notați că m-am pregătit sub competența îndrumare a prof. dr. Marian Barbu. De numele dînsului se leagă dragostea — și în același timp — opțiunea pentru literatură.

— Poți să-mi deserii o zi din viața ta de licean?

— O zi din viața mea de liceean este o zi din viața de liceu a majorității colegilor mei. Desigur, într-o zi acord mai mult timp pregătirii la literatură. În liceul nostru activitatea de performanță este sprijinită și, mai ales, înțeleasă. Citesc cel puțin cinci ore pe zi (și familiarizarea cu un asemenea regim de muncă îmi dă și o mare regularitate la citit, cinci ore putînd însemna cîteva sute de pagini) și, deși literat, preferințele mele merg către filozofie. Ca autori preferați, în primul rînd Lucian Blaga (și ca poet), Kierkegaard, Bergson și Constantin Noica. Citesc, de asemenea, multă istorie literară.

— Bănuiesc că-ți mai rămîne ceva timp și pentru hobby-uri.

— Ce-i drept, nu prea mult. Iubesc muzica (de la muzica simfonică pînă la rock!) sînt de părere, (Camil Petrescu exprima și el această părere în „Patul lui Procust"), că fiecărui om de litere îi este necesară cel puțin o altă privire asupra lumii, o privire dintr-un alt unghi, care să invite la permanentă sete de cunoaștere, la o aspirație spre totalitate, spre autenticitate — folosind termeni camilpetrescieni — singura condiție pentru realizări durabile.

Muzica constituie în fond, o matematică a stărilor de spirit. O matematică nu numai plăcută, dar și necesară. O matematică propunîndu-mi o altă „viziune a sentimentelor", cum spunea Nichita Stănescu. Ascult muzică simfonică, dar preferințele mele merg vădit spre rock.

— Să intrziem puțin în spațiul olimpiadei care s-a desfășurat la Alba Iulia și la Blaj. Și asta, pentru că eceul ei mai stăruie în noi.

Performanțele adolescenței

— La Blaj am simțit o atmosferă încărcată de istorie, o atmosferă plină de profunde semnificații naționale. O atmosferă care mi-a solicitat pe deplin energia creatoare și responsabilitatea. Nu poți trece pe lîngă atîtea sanctuare ale trecutului de jertfă fără să simți fiorul care te străbate. Întîlnirea cu Eminescu la Blaj a fost deosebită, m-am simțit emoționat gîndindu-mă că, în acest oraș, au locuit atîția oameni cu nume de rezonanță. Întîlnirea cu Eminescu s-a pus, pentru toți, sub semnul emoției, al unei emoții creatoare, fiecare dintre noi culegînd o impresie, o senzație, o idee care, peste ani, se va regăsi într-o lucrare valoroasă.

— Prof. Constantin M. Popa care te-a însoțit aici, la Alba Iulia, m-a făcut atentă asupra opțiunii tale pentru critica literară.

— Dragostea mea pentru literatură și opțiunea mea (poate prematură) pentru critică și istorie literară sînt strîns legate de contactul — direct sau indirect prin intermediul operelor — cu cîteva personalități ale genului, din literatura română și străină. Cred că se poate vorbi, în cazul meu, de o dublă influență: la nivelul spiritului critic și la nivelul analizelor propriu-zise. Spiritul critic care m-a influențat în mod evident este datorită contactului permanent cu profesorul meu, criticul și istoricul literar Marian Barbu. Domnia sa mi-a insuflat respectul pentru munca susținută, o rigoare a afirmațiilor, o logică a demonstrațiilor, mi-a insuflat un stil care simt că începe să-mi devină propriu. La nivelul analizelor propriu-zise, istoricul literar al cărui cuvînt atîrnă extrem de greu în judecarea unor probleme este Eugen Todoran. Rigoarea și pertinența afirmațiilor sale, vasta sa cultură, subordonate unei gîndiri analitice deosebit de pătrunzătoare, stilul său dens, de substanță, îl pun, cred eu, în plutonul de frunte al istoricilor noștri literari. Desigur, preferințele mele merg și spre alte nume, și chiar alte genuri (teorie literară, eseistică).

— Te încumeți să-mi oferi un tablou al criticii noastre de azi?

— Mi-e greu; pe de o parte, pentru că sînt relativ departe de efervescența activitate editorială a Capitalei. Se pare că misiunea criticii de azi este mai mult „inventarierea" noilor apariții decît, potrivit expresiei lui Serban Cioculescu, de a face literatură la marginea literaturii. Criticii de azi, noua lor generație, îmi par bine pregătiți și se achită bine de misiunea lor. Sigur, se mai vehiculează păreri discutabile, se mai face critică de dragul criticii, dar aspectul general mă încită.

— Ce crezi că este esențial în obținerea unei performanțe?

— Seriozitatea.

ARETA ȘANDRU

Chenar

ORGOLIU RĂNIT?

Una din tristețile gazetarului este de a nu putea elogia tot ceea ce merită să fie elogiat. De ce nu-și poate atinge el această năzuință? În nici un caz pentru că l-ar opri cineva ori pentru că s-ar documenta insuficient. Cauza e alta: realitatea e atît de bogată în oameni frumoși și în fapte care îi oglindesc, încît nimeni, chiar de-ar avea vocație de computer, n-ar putea descoperi, descrie și difuza tot ceea ce se întîmplă la un moment dat în registrul pozitivului. E o fatalitate — una din cele mai generoase fatalități — ca numai o cîtime din evenimențialitatea benefică să ajungă în caietul gazetarului și de aici în ziar. Iată, din laureații olimpiadelor și ai concursurilor pe meserii, ar putea fi alcătuită, an de an, o unitate școlară de sine stătătoare. S-ar cuveni ca reporterul să dialogheze cu toți, pentru că fiecare poate să spună ceva interesant despre pasiunea lui, se poate confesa, poate medita asupra adolescenței își poate încredința proiectele. Din păcate, e imposibil să stai de vorbă cu sute de performeri și să publici tot atîtea posibile convorbiri. Nici măcar o revistă dedicată special olimpicilor n-ar putea realiza acest record. Vrînd-nevrînd, reporterul, un meseriaș al scrisului cu o agendă de lucru foarte încărcată, nu poate întîlni decît un mic număr dintre acești adolescenți-campioni. De aceea, el se bucură cînd în cale îi-i scoate, uneori, întîmplarea. Aflat la Cluj-Napoca, el merge, de pildă, să cunoască viața de zi cu zi a Liceului sanitar. Aici i se vorbește și despre olimpicii casei, iar doi dintre ei, Alina Gabriela Mureșan (cls. a XII-a) și Daniela Burtea (cls. a XI-a), sînt invitați la dialog. În Cluj-Napoca studiază, firește, mulți alți olimpici care ar fi putut răspunde la fel de pătrunzător la întrebările reporterului. Mai mult încă, dacă Alina Gabriela Mureșan e deținătoarea Premiului II (doi) la Olimpiada de geografie (ediția 1987), într-un alt liceu din oraș, Liceul de filologie-istorie „Aby-Șincai", învață deținătoarea Premiului I (întîi), Adriana Manuela Vaida. Dar faptul de a fi dialogat cu cea dintîi n-are cum să lezeze titlul de laureată al celei de a doua, n-are cum să-i conteste, și încă public, locul I (întîi) și diploma care i-a fost înmînată. Alina Gabriela Mureșan, o fată modestă, fiica unor muncitori din Dej, a fost partenerul de dialog al reporterului nu numai pentru că a obținut un premiu la olimpiada de geografie (nu premiul I, ce-i drept, ci premiul II), ci și pentru că și-a constituit în timp o personalitate culturală care poate fi recomandată ca model colegilor de generație. E de înțeles ca Adriana Manuela Vaida — care, obținînd Premiul I (întîi), poate etala, probabil, un palmares încă mai strălucitor — să fi avut o stîngere de inimă citind convorbirea noastră cu Alina Gabriela Mureșan. Orgoliul e un apanaj al adolescenței și poate fi frumos atîta vreme cît îndeamnă la competiție, dar își poate pierde această calitate cînd devine prezumție și suficiență. Faptul de a discuta cu un adolescent care a cîștigat Premiul II (doi) la un concurs la care un altul a cîștigat Premiul I (și chiar de a nota, în caietul de reporter, I în loc de II) nu poate atenua „elanul, încredera și dragostea", cu care cel de-al doilea se pregătește pentru olimpiade. De cînd succesele colegului tău te pot inhiba? De cînd te pot scoate din ritm? Liana Andrei, elevă la un liceu craiovean, care și-a adjudecat și ea Premiul I (întîi) la aceeași olimpiadă, nu s-a supărat că reporterul a conversat cu Alina Gabriela Mureșan, care s-a situat (doar) pe locul al doilea. Ea trebuie să fi înțeles că și Premiul II (doi) este o performanță la o competiție națională, că palmaresul unui performer trebuie vizionat în totalitatea lui și că o linioară în minus la distincția intervievatei poate fi o banală eroare, de genul acelora minore, ce pot apărea într-un extemporal sau într-o teză, pe care examinatorul de bună credință le eludează instantaneu. Să fim, așadar, orgolioși. Dar numai dacă orgoliul e creator de valoare, inclusiv de valoare morală. Și, bineînțeles, numai dacă e orgoliul nostru.

C. S.

ARTIST-ARTIZAN

Se mai întîmplă să auzim sau să citim din cînd în cînd cîte un cuvînt folosit greșit. Cauzele întrebuințării nepotrivite sînt multe; noi ne vom referi doar la aceea a faptului că găsindu-se unele sunete identice în anumite cuvinte, se consideră că și sensul acestora este la fel.

La gazeta de perete a unui liceu industrial din București am citit:

Mihai Eminescu a fost unul dintre marii noștri artizani [...].

De asemenea, am mai întîlnit formularea:

Neîndoios, Ion Jalea este un mare artizan [...].

(**Portrete**, în Săptămîna culturală a Capitalei, serie nouă, nr. 25 (810), vineri, 20 ianuarie, 1986, p. 6).

Dacă ne raportăm la Mihai Eminescu ca ARTIST, înțelegem o puternică personalitate înzestrată cu acel geniu care a conferit cuvîntului o forță expresivă neîntrecută. Nu mai puțin expresivă s-a dovedit a fi creația celeilalte personalități, creație concretizată în diferite tipuri de materie: marmura, bronzul...

Și într-o ipostază, și în cealaltă au luat ființă **întrupări artistice unicat, datorită geniului lor creator. Deci,** Mihai Eminescu și Ion Jalea sînt doi mari ARTIȘTI, fiecare dintre ei aparținînd unui anumit domeniu al creației.

Spunem, însă, despre meseriași sau **meșteșugari**, care lucrează cu deosebit talent **obiecte de serie**, rezultatul muncii lor fiind **produse lucrate artistic**, că aceștia sînt ARTIZANI.

Ca atare, între ARTIST și ARTIZAN sînt mari deosebiri. De aceea nu trebuie să confundăm nici preocupările, între ele, nici substantivele care desemnează aceste preocupări.

ARTIZANI AI CUVÎNTULUI românesc sau **Ion Jalea este un mare ARTIZAN AL MARMUREI.** A spune doar că acestia sînt **artizani**, adică **meșteșugari cu talent**, se face o regretabilă, desigur, involuntară greșeală, și anume aceea a minimalizării creației lor artistice.

În concluzie, cuvîntul ARTIZAN poate fi folosit cu sensul „persoană pricepută, abilă, îndemînatică" pentru a califica activitatea creatoare a unui ARTIST, dar, ținem să subliniem, NUMAI DETERMINAT DE UN CUVÎNT (DE CUVINTE) CARE SĂ SUBLINIEZE ÎN CE CONSTĂ ACEASTĂ PRICEPERE.

Semnalăm în continuare un enunț în care această cerință este respectată:

M. C. Runcanu se dovedește un ARTIZAN pentru care scrisul devine o dificultate învinsă.

(În Familia, seria a V-a, nr. 24 (124), nr. 3 (271), martie, 1988, p. 4).

În contextul dat, vocabula ARTIZAN este determinată de un segment sintactic: PENTRU CARE SCRISUL DEVINE O DIFICULTATE ÎNVINSĂ, ceea ce reprezintă o subliniere pozitivă a valorii artistice a creațiilor autorului.

DORIN URITESCU
RODICA UȚĂ-URITESCU

Cuvinte în litigiu

Semnatarii celor două formulări citate la început folosesc neadecvat termenul de ARTIZAN (pl. ARTIZANI). De ce? Pentru că ARTIZAN are sensul propriu de **meșteșugar**, dar nu unul oarecare, ci acela **care dă o formă artistică produselor sale.** Acest fapt a făcut să i se transfere de către vorbitori sensul de MEȘTER (persoană pricepută, abilă, îndemînatică). Iată ce spune Tudor Vianu: **Mare MEȘTER este Bălcescu ÎN ÎNTREBUINȚAREA VERBULUI.** Tot așa, putem spune în mod adecvat: **Mihai Eminescu a fost unul dintre cei mai mari**

BIBLIOGRAFIE ȘCOLARĂ

Dumitru Almoș: ROMÂN GRUE GROZOVANUL, Editura Ion Creangă

Adică — se explică autorul — isprăvile vesele și triste, vitejești și ciudate săvîrșite de el, împreună cu bunii săi prieteni Ion Calapăr și Tudor Moțoc, zis Dorondoc, ajutați de Voichița lui Toma Neagu, de Iliuță halvițarul și de mulți alții, oameni de rînd sau boieri, ca stolnicul Stroe Buzescu; dar mai ales au fost ajutați de slăvitul voievod Mihai Viteazul, proteguitorul tuturor. Cartea a fost ticluită cu marea dorință de a o citi toți tinerii, între șapte și șaptezeci și șapte de ani, spre folosul și destătarea lor. O carte despre vitejie, curaj, istețime, noroc și întîmplare. O carte pornind de la o mai veche legendă a lui Vasile Alecsandri despre Român Grue cel omenos și cu mare dragoste de oameni. O carte în care autorul ne amintește că libertatea se cîntă cu glas înalt pînă la cer, iar dragostea se murmură în șoaptă dulce, ca pentru inimi. Și în care dragostea și libertatea sînt trebuitoare, calde și luminoase ca soarele. (A. Ș.).

-PROBLEME DE MATEMATICĂ, FIZICĂ, CHIMIE, DATE LA CONCURSURILE DE ADMITERE ÎN TREAPTA A II-A DE LICEU ÎN ANII 1978–1986

Prezentînd o selecție de subiecte de examen date la concursurile de admitere în treapta a II-a de liceu în perioada 1978—1986, la matematică, fizică și chimie, lucrarea apărută la Editura Academiei Republicii Socialiste România sub redacția unui colectiv format din **Vasile Chiriac, Mihai Chiriac, Dănuț Cozma, Aurica Șova**, este un bun instrument de lucru pentru cei ce se pregătesc să susțină acest examen de admitere. Prin rezolvările originale și detaliate — prin mai multe metode — ale subiectelor date la concursurile de admitere în treapta a doua de liceu și prin testele propuse, cu indicații și răspunsuri, lucrarea oferă un bun prilej de stimulare a creativității și inventivității elevilor. Volumul este structurat în trei părți — matematică, fizică, chimie — fiecare dintre acestea cuprinzînd un prim capitol cu subiecte date la examene, urmate de rezolvări, și un al doilea, cu subiecte de examen propuse, urmate de indicații și răspunsuri.

Culegerea se adresează atît elevilor din clasele a IX-a și a X-a de liceu, cît și profesorilor cărora le **poate fi de un real** folos în activitatea de la catedră. (G.N.).

SE APROPIE ADMITEREA

RUXANDRA AILENEI, Botoșani: În cadrul Liceului economic există 5 profiluri: **economic-finanțe-contabilitate** (număr restrins de clase, în funcție de necesități), **economic pentru comerț, economic pentru agricultură** (se școlarizează elevi în cadrul liceelor agroindustriale, în limita locurilor planificate), **drept administrativ** (foarte puține licee economice din țară școlarizează elevi în acest profil și numai la cursuri serale), **alimentație publică**. Meseriile de bază din aceste profiluri sînt: **Lucrător comercial** (absolvenții pot fi încadrați ca merceologi și recepționeri de mărfuri, casieri, achizitori, operatori PTTR, vînzători produse metalo-chimice, mobilă, produse electrotehnice, electronice, auto-moto-velo și cultural-sportive); **Lucrător economist** (absolvenții pot fi încadrați ca lucrători economiști cu studii medii și pot efectua lucrări de evidență operativă, financiar-contabilă, de planificare și statistică, în întreprinderi industriale, comerciale, financiare și bancare); **Lucrător în alimentația publică și hoteluri** (absolvenții pot lucra ca bucătari, ospătari, cofetari, recepționeri de cabane și hoteluri, în rețeaua de alimentație publică și în unitățile de turism, tehnologi în alimentația publică).

DRAGOMIR MARTINOVICI, Drobeta-Turnu Severin: Profilul **Arte plastice și decorative**, din cadrul învățămîntului superior, presupune mai multe specializări, după cum urmează: A. Pictură, Grafică-Restaurare, Profesor de desen; Artă monumentală-Restaurare, Profesor de desen; Tapiserie — Profesor de desen; Ceramică-Sticlă-Metal. B. Sculptură-Restaurare, Profesor de desen. C. Scenografie — Profesor de desen; Forme industriale. D. Muzeologie — Profesor de desen. Pentru această ultimă specializare (D), concursul de admitere constă din patru probe, în două etape: Etapa I (eliminatorie): Probă de aptitudini și cultură de specialitate (scris). Probă de desen după model static (practic). La această primă etapă se acordă o singură medie finală, rezultată din media aritmetică a mediilor acordate pentru cele două probe. Etapa a II-a: Istoria artelor plastice românești și europene (scris), o limbă străină (franceză, engleză, germană, rusă, la alegere, după manualele indicate pentru prima limbă străină).

MARIUS STOIAN, București: Meseria de **tipograf** are un profil larg, cumulînd, de fapt, mai multe specializări ulterioare: **tipograf-culegător** (culegere manuală și mecanică), tipograf-tipăritor (tipar înalt, plan și adînc), fotopoligraf (fotoreproducător, fotoretușor, montator de filme, fotocopist, zincograf, fotogravor tipar-adînc), legător-cartonagist. Un singur liceu școlarizează pentru această meserie — elevii fiind recrutați din toate județele, în funcție de necesități — Liceul industrial nr. 16 din București, intrarea Străulești nr. 13, sector 1.

MARIAN PETCU, Buzău: Pregătirea elevilor în profilul **marină** se realizează în liceele din rețeaua Ministerului Apărării Naționale. Pentru amănunte adresați-vă Centrului Militar Județean.

GEORGETA STAN, Călărași: Concursul de admitere în învățămîntul superior la profilul **Geografie** constă în trei probe: Geografia patriei (scris), Geografia economică a lumii (scris), o limbă străină (engleză, franceză, germană, rusă, la alegere, după manualele indicate pentru prima limbă străină) (scris).

SMARANDA ROTARU, Mărășești: Liceul sanitar pregătește cadre medii pentru rețeaua sanitară și de asistență socială și are un singur profil: sanitar. Elevii sînt pregătiți pentru meseriile: soră (oficiant) medicală, laborant de farmacie, laborant biolog, tehnician dentar. Înscrierea în clasa a IX-a a acestui liceu este urmată (dacă numărul candidaților înscriși depășește numărul de locuri) de probe de verificare a cunoștințelor la Limba și literatura română și Matematică. Probele de concurs pentru admiterea în treapta a II-a (clasa a XI-a) se susțin la Anatomia și fiziologia omului și Chimie.

VIOREL CROITORU, Medgidia: Concursul de admitere în învățămîntul superior la profilul **Geodezie** (ingineri) constă în trei probe: Algebră și Elemente de analiză matematică (scris), Geometrie plană și în spațiu și Trigonometrie (scris), Fizică (mecanică, fizică moleculară și căldură, electricitate) (scris).

GABRIEL NĂSTASE

ÎN SPIRITUL SARCINILOR ŞI ORIENTĂRILOR CUPRINSE ÎN EXPUNEREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU

ÎN ÎNTREAGA ECONOMIE – AMPLĂ MOBILIZARE, ACŢIUNI ENERGICE PENTRU ÎNFĂPTUIREA TUTUROR MĂSURILOR, A PROGRAMELOR STABILITE, CARE SĂ ASIGURE DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ ŞI ACCELERAREA PROGRESULUI MULTILATERAL AL PATRIEI

INTRAREA ÎN FUNCŢIUNE A UNOR INSTALAŢII DIN CADRUL COMBINATULUI PETROCHIMIC MIDIA

Într-o telegramă adresată tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, de comitetul de partid şi consiliul oamenilor muncii de la Combinatul Petrochimic Midia se raportează intrarea în funcţiune a instalaţiilor de polietilenă de joasă presiune şi polipropilenă din cadrul combinatului.

Începerea fabricaţiei acestor produse, după intrarea recentă în exploatare a pirolizei, reprezintă expresia hotărîrii comunistilor, a întregului colectiv de oameni ai muncii de a grăbi punerea în funcţiune a tuturor obiectivelor şi capacităţilor de producţie ale combinatului, realizarea parametrilor proiectaţi, îndeplinirea şi depăşirea indicatorilor de plan pe acest an.

Oamenii muncii de pe platforma Combinatului Petrochimic Midia se angajează să facă totul pentru înfăptuirea în cele mai bune condiţii a sarcinilor ce le revin, pentru aplicarea neabătută a tezelor, indicaţiilor şi orientărilor cuprinse în magistrala expunere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

ÎNDEPLINIREA CU SUCCES A SARCINILOR DE PLAN LA EXPORT

Colectivul Întreprinderii de Rulmenţi din Birlad înregistrează succese deosebite în îndeplinirea sarcinilor de plan la export. Astfel, în perioada care a trecut de la începutul anului, unitatea bîrlădeană a furnizat la export, peste prevederile de plan, o largă gamă de rulmenţi, în valoare de peste 15 milioane lei. Succesul a fost obţinut ca urmare a intensificării acţiunilor de innoire şi diversificare a producţiei, îmbunătăţirii calităţii produselor executate, respectării cu rigurozitate a clauzelor contractuale. De menţionat că produsele întreprinderii bîrlădene se exportă în peste 70 de state.

MATERIALIZAREA MĂSURILOR DE PERFECŢIONARE ŞI MODERNIZARE A PROCESELOR DE PRODUCŢIE

Acţionînd cu perseverenţă în direcţia materializării măsurilor de perfecţionare şi modernizare a proceselor de producţie, colectivul Întreprinderii de Armături Industriale din Fontă şi Oţel din Zalău a implementat noi tehnologii, între care cea de realizare a sferelor de robineţi pe maşini specializate de frezat şi rectificat sfere şi aceea de formare-turnare repere din componenţa robineţilor destinaţi exportului. Avînd termen de asimilare luna octombrie a.c., noile tehnologii au fost executate cu 6—7 luni mai devreme şi au ca efect economic o creştere a productivităţii muncii cu 30 la sută faţă de vechile procedee. De menţionat, totodată, că datorită introducerii noilor tehnologii înainte de termenul planificat, unitatea şi-a realizat prevederile de plan la producţia fizică pe anul acesta, respectiv 200 sfere robineţi şi tot atîtea tone de piese turnate din componenţa robineţilor menţionaţi.

(Agerpres)

LA ÎNTREPRINDEREA DE UTILAJ MINIER SATU MARE

MODERNIZAREA FABRICAŢIEI ŞI PREGĂTIREA PROFESIONALĂ — SUPORTUL PRINCIPAL AL REALIZĂRII PLANULUI

Categoric, producţia de utilaje miniere şi energetice a înregistrat o dezvoltare accentuată în ultimii ani. Dovadă, asimilarea în fabricaţie a unei game largi, diversificate de asemenea produse solicitate prioritar de economia naţională. În măsură egală, au sporit şi cererile pe piaţa externă, explicaţia principală constituind-o competitivitatea ridicată a acestora. Se evidenţiază, în acest sens, efortul continuu de innoire şi modernizare a tuturor categoriilor de utilaje aflate în nomenclatorul de fabricaţie al unităţilor specializate. **ÎNTREPRINDEREA DE UTILAJ MINIER Satu Mare** este, unul dintre cei mai mari producători la nivel naţional. Iată de ce vom insista, în continuare, asupra unor aspecte concrete de muncă înregistrate în secţiile şi sectoarele de producţie ale acestei unităţi economice.

UN SISTEM BINE PUS LA PUNCT, VIZÎND PERFECŢIONAREA PREGĂTIRII TINERILOR

Pentru început, cîteva referiri succinte la rezultatele obţinute pînă acum. Sigur, nu este cel mai indicat să analizăm activitatea unei întreprinderi numai prin prisma cifrelor. Esenţiale sînt şi rămîn în continuare, iniţiativele şi acţiunile derulate pe fluxurile de producţie, adică îmbunătăţirile aduse pe linia organizării şi modernizării fabricaţiei. Acestea influenţează hotărîtor realizarea şi depăşirea sarcinilor de plan. Totuşi, pentru o caracterizare sintetică a ceea ce s-a făcut pînă în momentul de faţă datele de bilanţ sînt cele mai sugestive. Vom porni de la acestea avîndu-l ca interlocutor pe economistul Adrian Mereuţă, şeful biroului plan.

Sîntem informaţi că în perioada care a trecut din acest an s-au obţinut rezultate semnificative pe linia îndeplinirii şi depăşirii indicatorilor de plan stabiliţi. Astfel, la producţia marfă se consemnează un plus total de peste 12 milioane lei, iar la producţia fizică de aproape 4 milioane lei. În mod corespunzător au fost onorate şi angajamentele faţă de beneficiarii externi, depăşirile ridicîndu-se la 0,3 milioane lei. În sfîrşit, la indicatorul productivitatea muncii sporul obţinut este de 1 137 lei pe persoană. Aşadar, pe ansamblu, realizările se încadrează în programele aferente acestui interval.

Firește, se putea şi mai mult dacă întregul personal muncitor şi-ar fi îndeplinit riguros normele de muncă fixate. Or, la acest capitol, mai sînt încă multe de făcut, fapt ce solicită o intervenţie mai hotărîtă la nivelul secţiilor de producţie. Avem în vedere, între altele, eliminarea întreruperilor accidentale în funcţionarea maşinilor-unelte şi utilizarea la capacitate a acestora, asigurarea locurilor de muncă cu semifabricatele necesare (îndeosebi la debitare, turnătorie şi forjă), creşterea nivelului general de pregătire profesională în sectoarele de activitate care presupun realizarea unor lucrări de complexitate sporită.

Adevărul este că unitatea dispune în prezent de maşini şi utilaje noi, complexe, de mare performanţă tehnică, care solicită competenţă profesională pe măsură. Cum au fost soluţionate problemele deservirii corespunzătoare a acestora de către tineri? Simplu şi eficient sub aspect tehnic şi economic. Perfecţionarea pregătirii profesionale a acestora se face direct la furnizorii de asemenea utilaje. Cheltuielile ocazionate de organizarea unui astfel de sistem de pregătire se amortizează practic în cîteva luni căci, într-un interval scurt de timp, tinerii reuşesc să stăpînească în cel mai înalt grad toate aspectele referitoare la deservirea şi întreţinerea utilajelor din dotarea secţiilor de producţie. Efectul? Sarcinile profesionale încredinţate sînt realizate în condiţii de productivitate şi calitate deosebite.

INNOIREA PRODUCŢIEI, ABORDATĂ PRIN PRISMA CERINŢELOR BENEFICIARILOR INTERNI ŞI EXTERNI

Cum spuneam, fundamentală în realizarea exemplară a sarcinilor de plan rămîne acţiunea generală de modernizare a producţiei. Vom da cîteva exemple în această direcţie nu înainte de a prezenta preocupările existente în domeniul acoperirii integrale a planului cu contracte economice, între cele două aspecte existînd o strînsă legătură. În acest an, bunăoară, au fost reactualizate acţiunile tehnice de modernizare cu o serie de beneficiari din industria chimică şi metalurgică, cărora le-au fost livrate cantităţi mari de utilaje în urmă cu 10—15 ani. În prezent se pune problema reînnoirii integrale sau parţiale a acestora. Oricum, problema este de mare actualitate fiind deja întreprinse demersurile necesare pentru introducerea în fabricaţie a acestora. În acest fel, se asigură acoperirea integrală a planului cu contracte economice ferme, sigure. Întrebarea este de ce s-a ajuns la o asemenea formulă de lucru? Situaţia a fost creată de faptul că în acest an beneficiarii din industria minieră au solicitat cantităţi mai mici de utilaje specifice. Firește, în aceste condiţii, s-a procedat la identificarea unor beneficiari din alte sectoare de activitate. Totodată, s-au efectuat şi studii de specialitate privind evoluţia necesarului de utilaje miniere trecîndu-se la elaborarea unor prognoze pe termene adecvate în acest domeniu.

În momentul de faţă specialiştii unităţii sînt preocupaţi de asigurarea unui grad înalt de adaptabilitate a utilajelor fabricate la cerinţele imediate şi de perspectivă ale beneficiarilor. Modernizarea continuă a tehnologiilor de producţie în subteran se impune de la sine. De asemenea, beneficiarii de peste hotare solicită cantităţi sporite de utilaje miniere sau subansamble specifice. Se insistă în mod deosebit pe extinderea livrării de linii tehnologice complete. Cu siguranţă, prospectarea pieţei externe va aduce un spor considerabil în ce priveşte volumul activităţii productive desfăşurate. Cu atît mai mult, cu cît au fost şi sînt asimilate în fabricaţie noi tipuri de utilaje şi instalaţii miniere. De altfel, aşa cum ne spunea inginerul Vasile Cădariu, directorul întreprinderii, în acest an procentul de innoire a produselor va atinge 62 la sută din totalul producţiei. Între utilajele noi, figurează transportoarele cu bandă de mare capacitate, instalaţiile de transport pe monorai, maşinile de încărcat acţionate electric şi o serie întreagă de familii de utilaje de construcţie modulară, tipizată, pentru efectuarea succesivă a principalelor operaţii tehnologice din subteran. De reţinut că acţiunea de modernizare vizează nemijlocit sporirea gradului de mecanizare la beneficiar, creşterea productivităţii muncii şi reducerea mai accentuată a consumurilor specifice.

Între tehnologiile noi promovate în unitate reţinem, în primul rînd, pe cea de zincare electrochimică acidă lucioasă şi pasivizarea în diferite culori a pieselor de oţel. Se elimină, astfel, efectul toxic al cianurilor la operaţiile de galvanizare propriu-zisă şi la tratarea apelor reziduale. Creşte cu aproape 30 la sută capacitatea de zincare şi se reduc cheltuielile materiale de producţie cu circa 320 mii lei. La secţia turnătorie s-a omologat linia de turnare în cochilă a tamburilor pentru electropalane. Efectul economic dobîndit astfel constă în reducerea cu 50 tone a consumului anual de metal şi cu 100 MWh a consumului de energie electrică. Prin înlocuirea carcaselor forjate la rolele de la transportoarele cu bandă cu carcase ambutisate, se asigură o economie anuală de 1 500 tone metal şi dublarea productivităţii muncii la aceste piese. Şirul exemplelor ar putea continua. Ar mai fi de amintit şi utilizarea calculatorului în domeniul proiectării tehnologice şi constructive. În acest fel a sporit productivitatea muncii cu 30 la sută şi a crescut calitatea tehnologiilor elaborate.

O ultimă dimensiune a activităţii productive desfăşurate se referă la executarea reparaţiilor capitale pentru utilajele de serie fabricate. Între acestea se detaşează locomotivele de mină şi maşinile de încărcat. În acest fel, se asigură noi posibilităţi pentru acoperirea corespunzătoare a capacităţilor de producţie existente. La această dată se află în curs de inventariere la beneficiar utilajele care solicită reparaţii capitale. În paralel, se are în vedere preluarea tuturor utilajelor care nu mai funcţionează la beneficiar, urmînd ca acestea să fie recondiţionate şi reintroduse în circuitul productiv.

În concluzie, tot ceea ce se face la nivelul acestei întreprinderi pe linia innoirii şi modernizării fabricaţiei are ca suport principal efortul propriu de inteligenţă şi creativitate, iar ca obiectiv fundamental realizarea unor utilaje de înalt randament productiv.

IOAN GAVRA

VENITURI MAI MARI, PRIN DEPĂŞIREA PLANULUI LA EXPORT

Cîştigurile ce au revenit lună de lună, în ultimul timp, tînărului colectiv al **Secţiei mobilă a unităţii „Muncă şi artă" din Constanţa** au fost cu 5—10 la sută mai mari decît cele obţinute înainte ca secţia să fie specializată în producţia pentru export. Firește, din echipele specializate în producţia de export — constituită în principal din mic mobilier, dar şi din diverse alte articole de profil — fac parte cei mai buni dintre cei mai buni specialişti ai unităţii, cu toţii adevăraţi artişti în meseria lor, la locurile lor de muncă.

— Şi asta nu doar pentru a face astfel încă o trimitere directă la denumirea cooperativei noastre — „Muncă şi artă" — cît mai ales pentru că doar astfel reuşim să facem faţă solicitărilor mereu mai crescute ale pieţei externe, doar astfel cei 100 de artişti ai lemnului — vedeţi, nu mă feresc de cuvintele mari odată ce ele au deplină acoperire în fapte — din secţia noastră izbutesc să-şi îmbunătăţească în permanenţă activitatea, să ofere modele mereu mai frumoase, mai funcţionale, avea să ne spună, nu fără o justificată mîndrie în glas, tovarăşul Dima Atănase, seful secţiei. Este adevărat, se cîştigă bine, 300—400 de lei şi chiar mai mult peste retribuţia tarifară lunară, în secţia noastră, a cărei producţie este destinată aproape în totalitate exportului, preponderent pe relaţia devize convertibile, dar tot atît de adevărat este că zi de zi, schimb de schimb, adesea, cînd este nevoie, chiar peste orele de program, se depun eforturi serioase pentru onorarea exemplară a tuturor obligaţiilor asumate faţă de beneficiarii externi. Şi buna organizare a activităţii, experienţa dobîndită, competenţa specialiştilor noştri ne permit ca, în prezent, spre exemplu, să finalizăm de 3 ori mai repede un produs, un lot de export decît în urmă cu cîtva timp, la data cînd exportam primele astfel de produse. Este de la sine înţeles că, de asemenea, produsele noastre sînt tot mai plăcute, mai funcţionale, aceasta şi explicînd faptul că de la un interval la altul solicitările beneficiarilor noştri cresc considerabil, planul pe acest an, ca şi realizările la zi, de pildă, fiind cu mai bine de 10 la sută mai mare decît realizările — şi ele superioare planului — de anul trecut.

Însoţiţi de inginerul Ştefan Giuglea, tînărul preşedinte al cooperativei, ne îndreptăm spre rampa de expediţie a unităţii. Într-un container, se ambalează cu grijă ultimele produse dintr-o nouă comandă de export devansată, la cerere, cu mai bine de o lună. Partenerul — o firmă americană cu care unitatea colaborează de mai mulţi ani. Tot aici se pregătesc în vederea livrării alte cîteva loturi cu termene de livrare — de asemenea devansate — în prima decadă a lunii mai. Uşor de constatat — toate produsele de pe rampă sînt expediate în devans la cererea partenerilor externi. De altfel, trebuie reţinut faptul că de la începutul acestui an — în condiţiile majorării planului de export cu mai bine de 10 la sută — toate comenzile de export au fost finalizate, la solicitarea beneficiarilor, în devans.

— Cererile tot mai mari la export se datorează atît promptitudinii cu care înţelegem să onorăm orice comandă, inclusiv cele suplimentare, aşa cum este cazul celor la a căror expediere în devans asistaţi, cît şi calităţii deosebite, design-ului şi funcţionalităţii mobilierului nostru, a celorlalte produse exportate, ne informează inginerul Ştefan Giuglea. Şi chiar dacă, la o primă vedere, produsele noastre nu par la fel de complexe cu cele ale marii industrii, vă asigurăm, şi lesne vă puteţi da seama, că ele incorporează o mare cantitate de manoperă, măiestria profesională jucînd un rol esenţial în creşterea competitivităţii produselor noastre. În egală măsură ne preocupăm de valorificarea superioară a materiilor prime şi materialelor, cu precădere a masei lemnoase — şi în acest domeniu rezultatele fiind pe măsura eforturilor. Astfel, deşi micul mobilier executat în condiţiile specifice micii industrii presupune un flux mai complicat, reuşim să asigurăm şi să depăşim nivelul planificat de productivitate, concomitent cu asigurarea unor consumuri materiale tot mai scăzute, şi asta atît prin asigurarea unor diagrame de croire perfecţionate, cît şi prin aplicarea fermă a complexelor măsuri cuprinse în programele de modernizare şi perfecţionare a întregii activităţi productive. Sîntem deja pe cale de a finaliza modernizarea fluxului intern al producţiei, ca şi cel de transport intern şi procesul de ventilaţie şi, de asemenea, modificînd procesul de uscare a lemnului, prin introducerea regulii de uscare pe specii, grosimi şi umidităţi, asigurăm atît o mai bună valorificare a masei lemnoase, cît şi o creştere a calităţii produselor noastre. Totodată, prin introducerea pe flux a unor diverse dispozitive de mică mecanizare — realizate exclusiv prin forţe proprii, prin autodotare —, am reuşit ca, concomitent cu finalizarea şi expedierea în devans a mai multor comenzi importante ale lunii recent încheiate, să avem deja finalizate sau în diverse stadii avansate de execuţie şi primele loturi de export pe luna mai.

EMIL STANCIU

CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ

DECLANŞAREA LUCRĂRILOR DE ÎNTREŢINERE A CULTURILOR

Cooperativa Agricolă de Producţie Petrăchioaia, din Sectorul Agricol Ilfov, a raportat încheierea semănatului pe cele aproape 4 000 de hectare prevăzute în plan pentru actuala campanie, declanşînd acum prăşila manuală la unele culturi.

Din discuţia cu primarul comunei, Ioan Petrache, aveam să aflăm că semănatul a fost lucrarea cea mai importantă, care a cerut un efort deosebit datorită primăverii instabile. „Practic, ne spune Ioan Petrache, în momentul de faţă, nu avem un petec de pămînt necultivat, în nici una din fermele noastre, şi nici în curţile locuitorilor comunei noastre. Porumbul, şi chiar fasolea pe 100 de hectare, le-am semănat în întregime, iar acum am început să prăşim manual sfecla de zahăr".

În teren, aveam să constatăm că răsărirea culturilor, atît a sfeclei de zahăr, cît şi a florii soarelui, este uniformă, dar şi-au făcut apariţia şi buruienile. În fermele conduse de tinerii ingineri Florina şi Marian Radu parcelele sînt ireproşabil lucrate. Adîncimea, densitatea, patul germinativ respectate întocmai, cum prevăd normele tehnologice, sînt ilustrate de actuala stare de vegetaţie a culturilor. „Obiectivul nostru este acum îngrijirea culturilor cu atenţie. Vom prăşi întîi manual, curăţim terenul de buruieni, vom rări ceva mai tîrziu şi vom veghea ca bolile şi dăunătorii să nu dijmuie din recoltă. Am luat măsuri preventive înainte de semănat, dar acestea vor fi continuate pînă la stringerea recoltei", ne-a completat şirul informaţiilor şeful fermei nr. 2, inginer Maria Radu.

O altă lucrare pe care o consemnăm în Cooperativa Agricolă de Producţie Petrăchioaia este plivitul arpagicului, pe 20 de hectare. De fapt, pe o parte din tinerii organizaţiei comunale U.T.C. i-am întîlnit la această lucrare. Printre ei şi secretara organizaţiei, Georgeta Prodan, care ne-a vorbit de contribuţia uteciştilor şi la alte lucrări agricole. „Am strîns ceapa verde de la ferma cooperativei agricole de producţie, dar sarcina organizaţiei de tineret este să grăbească şi recoltarea legumelor în fermele Întreprinderii de producere şi industrializare a legumelor şi fructelor Buftea, ale căror terenuri se află pe raza comunei noastre".

Despre activitatea din ferma respectivă am stat de vorbă şi cu economistul Marcel Constantin, secretar adjunct al organizaţiei comunale U.T.C. „Săptămîna aceasta vom termina recoltarea spanacului. Este cultura de care răspund personal. Vom livra pentru consum şi pentru industrializare 67 de tone de spanac. Dintre lucrările curente la care vom participa din plin şi în această săptămînă amintesc plantatul stolonilor de căpşuni, întreţinerea răsadului de tomate, semănatul tomatelor în cîmp, semănatul castraveţilor şi al dovleceilor, irigatul rădăcinoaselor şi al căpşunilor pe rod. Mariana Olteanu şi Victorita Nicolae sînt tinerele care constituie în organizaţia noastră exemple de angajare plenară şi participare intensă la desfăşurarea lucrărilor agricole. De asemenea, uteciştii care şi-au făcut datoria în importanta campanie de semănat sînt Victor Ionită, Mitică Mavru, Gheorghe Constantin, Constantin Dinu şi Radu Dumitru. Ei pot fi evidenţiaţi pentru profesionalismul şi operativitatea de care au dat dovadă în momentele fierbinţi ale campaniei agricole, ce continuă să se desfăşoare la aceleaşi cote ale exigenţei şi responsabilităţii.".

ELENA CĂTUNEANU

Prima prăşilă la sfecla de zahăr

În unităţile agricole din judeţul Mehedinţi, prima prăşilă la sfecla de zahăr a fost aplicată manual pe 70 la sută din suprafaţa stabilită, lucrarea fiind încheiată sau intrată în faza de finalizare în cooperativele agricole de producţie din zona de sud a judeţului. De asemenea, prima prăşilă manuală este efectuată pe 15 la sută din terenurile cultivate cu floarea soarelui. De menţionat că în unităţile agricole din Gogoşu, Obîrşia de Cîmp, Recea, Vînju Mare şi Bicleş s-a trecut la executarea primei prăşile manuale şi mecanice pe suprafeţele ocupate cu porumb, lucrare realizată pe primele 500 de hectare.

(Agerpres)

Intensă activitate în grădinile de legume

În aceste zile, pe ogoarele judeţului Mureş, importante forţe mecanice şi umane acţionează pentru punerea sub brazdă a seminţei, pentru executarea altor lucrări de care depinde recolta celui de-al treilea an al actualului cincinal. Mulţi oameni întîlnim în legumicultură. Pe dealul Budiului, la Valea Rece ori Livezeni, sute de oameni însămînţează legume, plantează cartofi şi răsaduri, întreţin culturile de ceapă, usturoi, salată, iar la cartofii de toamnă suprafeţele realizate pînă în prezent reprezintă 75 la sută din cele planificate.

Dar, iată că sîntem într-o perioadă în care şi plantarea răsadurilor trebuie accelerată. Această acţiune este în plină desfăşurare la Acăţari. Tehniciana Ilona Mathe ne spune: „Spaţiile din sere le-am rezervat pregătirii răsadurilor de legume, iar în solarii am plantat de timpuriu salata, pe care am livrat-o aproape integral, şi varza. În prezent recoltăm frunze de varză şi credem că spre mijlocul lunii mai vom începe livrarea căpăţînilor".

Într-adevăr în solarii varza este foarte frumoasă. Despre lucrările ce se execută în grădină ne vorbeşte Anton Csengeri, inginerul şef al cooperativei: „Am însămînţat rădăcinoasele, am plantat cartofii timpurii şi varza timpurie pe patru hectare. Continuăm să însămînţăm varza în ogor propriu, întreţinem ceapa plantată în toamnă, plantăm cartofii de toamnă, urmînd ca, pe măsură ce vremea ne-o va permite, să trecem la plantarea altor culturi".

Varză, gulioare şi conopidă se plantează şi în fermele de la Chendu Mare, Glodeni, Voivodeni, Ungheni, Deag, Sintana, Sighişoara şi altele. Despre stadiul în care se află plantatul ne oferă cîteva date Vasile Grama, şeful centrului de producere a răsadurilor: „Din 1,3 milioane fire răsaduri de varză am livrat pînă acum 800 000. La gulioare din 225 mii fire am livrat 100 000, iar la conopidă din 435 mii fire contractate au fost predate 313 mii". Cifrele oferite sînt concludente pentru modul în care trebuie să se acţioneze în aceste zile în grădinile de legume mureşene. Se impune intensificarea ritmului de plantare, prin mobilizarea mai bună a forţelor disponibile, pentru ca în cel mai scurt timp plantarea răsadurilor pentru legumele timpurii să se încheie.

MIRCEA BORDA

Stil și metode în munca organizațiilor U.T.C.

SPIRITUL DE ÎNTRECERE ESTE INCOMPATIBIL CU DEZINTERESUL ȘI FORMALISMUL

Înscrisă la loc de frunte în gama de forme și mijloace ale activității de formare multilaterală prin muncă și pentru muncă a tinerilor desfășurată de organele și organizațiile U.T.C., întrecerea utecistă „Tineretul — puternică forță socială în înfăptuirea Programului partidului" constituie de multă vreme cadrul tradițional, cu puternice valențe formative, prin care este stimulat și pus în valoare, la înalte cote de calitate și eficiență, vastul potențial creator al tinerei generații. Purtînd acest generic începînd cu cel de-al XII-lea Congres al Uniunii Tineretului Comunist, spre a sugera parcă cu și mai multă pregnanță marile răspunderi ce revin tineretului în toate domeniile activității economico-sociale și, în același timp, asumarea de către acesta a unor sarcini de mare anvergură în construcția noii societăți, competiția tinereții creatoare — ca parte integrantă a întrecerii socialiste — își desemnează an de an cîștigătorii, aducînd pe podium colective de tineri, organizații de tineret care au depus eforturi susținute, aducîndu-și o contribuție de prestigiu la realizarea sarcinilor multiple ale colectivelor muncitorești din care fac parte.

Privite retrospectiv, edițiile succesive ale întrecerii uteciste au permis acumularea unei fructuoase experiențe, punerea în valoare a unor pîrghii și modalități eficiente de desfășurare care, în limitele prevederilor stipulate de „Regulamentul-cadru", să permită fiecărei organizații, din fiecare unitate economică, să stimuleze cît mai eficient competiția, să realizeze la cote cît mai înalte indicatorii prevăzuți, obiectivele generale ale întrecerii.

Una din conluziile care se desprinde, prin prisma acestei bogate experiențe, este faptul că întrecerea nu reprezintă un proces care se desfășoară de la sine, după ce obiectivele și indicatorii unei noi ediții au fost stabiliți, ci ea presupune o intervenție activă, perseverentă din partea organelor U.T.C., a activului și comisiilor de resort, un spirit dinamic, mobilizarea concretă a colectivelor de tineri pentru obținerea de rezultate mereu mai bune, așa cum s-a întîmplat și se întîmplă în organizațiile fruntașe. Atitudinea pasivă, constatativă, fără existența unui control pe etape al desfășurării întrecerii, lipsa de coordonare a eforturilor pe linia de birou al organizației de la nivelul locului de muncă — comitet intermediar — comitet pe întreprindere, atunci cînd ne referim la desfășurarea întrecerii în organizațiile U.T.C. din unitățile industriale, de pildă, denotă însă, în unele organizații, puține la număr, o înțelegere greșită a ideii de competiție, văzută în acest caz doar ca un strict act bilanțier, al cărui rezultat oglindește în prea mică măsură contribuția organizației de tineret respective. Dar să trecem la un exemplu concret.

UN DIALOG ȘI MAI MULTE SEMNE DE ÎNTREBARE

Organizația de tineret a Întreprinderii Mecanice de Mașini și Utilaj Minier din Baia Mare reunește un colectiv de tineri numeros, cu o carte de vizită bine cunoscută în ansamblul organizației municipale și al celei județene. Faptul se datorează, în primul rînd, profilului complex de producție al unității, care realizează o gamă largă de mașini și utilaje pentru industria minieră, pistoane hidraulice, grinzi și scuturi pentru șantierele de construcții miniere, diferite utilaje pentru industria energetică, benzi transportoare, ciururi vibratoare, amestecătoare pentru flotații ș.a. Renumele de care vorbeam are la bază, în al doilea rînd, însăși activitatea tinerilor, contribuția lor meritorie la realizarea sarcinilor de producție, în contextul rezultatelor de ansamblu bune pe care le înregistrează an de an întreprinderea băimăreană. Cu aceste premise a debutat și investigația pe care am realizat-o în cadrul organizației de tineret a întreprinderii, din multitudinea de aspecte ale muncii și vieții uteciste interesîndu-ne, așa cum spuneam, modul în care se desfășoară întrecerea utecistă „Tineretul — factor activ în dezvoltarea intensivă a economiei naționale", mai ales că la ediția de anul trecut organizația de la I.M.M.U.M. s-a situat pe un loc fruntaș în cadrul ramurii de activitate: construcțiile de mașini.

Documentarea a debutat la sediul comitetului U.T.C. al întreprinderii, cu convingerea că aici, în dialogul cu membrii biroului, voi putea consemna un mod riguros de desfășurare și urmărire a întrecerii uteciste, în conformitate cu cadrul general de organizare a acesteia, cu renumele organizației și, în egală măsură, cu experiența pe care o presupune desfășurarea multelor ediții precedente. Din păcate n-a fost așa.

Întrucît discuțiile care stau la baza acestor însemnări s-au desfășurat la două săptămîni după încheierea primului trimestru, firesc mi s-a părut ca acei cu care am stat de vorbă în această primă rundă — Mirel Cepoi, secretarul comitetului organizației U.T.C. din întreprindere, Ioan Cherebet, secretar adjunct cu probleme organizatorice, Attila Lörinczi, responsabil cu munca patriotică, Alexandru Roja, responsabil cu activitatea profesional-științifică — să poată să-mi vorbească în detaliu despre rezultatele înregistrate de colectivele de tineri în această primă etapă, să-mi prezinte, fie și în urma unui calcul aproximativ, care este situația întrecerii, care sînt comitetele intermediare și organizațiile conduse de birouri care „stau mai bine", care sînt neajunsurile și organizațiile care „trag" indicatorii înapoi, pentru a se putea interveni prompt, folosindu-se numeroasele pîrghii ale muncii politico-organizatorice. Din păcate, la nivelul comitetului U.T.C. informațiile concrete despre desfășurarea întrecerii pe perioada primului trimestru lipseau, cu toate că Regulamentul-cadru de desfășurare menționează obligativitatea ca, pînă la data de 5 a lunii următoare trimestrului pentru care se raportează, birourile organizațiilor U.T.C. să înainteze comitetului U.T.C. pe întreprindere rezultatele obținute. În aceste condiții firește că nici comitetul n-a putut înainta la organul ierarhic superior informările și fișele cu rezultatele întrecerii. Am încercat — renunțînd să ne cramponăm de nerespectarea acestor prevederi — să vedem în ce măsură membrii biroului care ne-au fost interlocutori cunosc totuși care este situația întrecerii la nivelul de bază, prin simplul fapt că au răspunderi de îndrumare și control, de participare la activitatea colectivelor de tineri respective. Ca sistem de referință am avut în permanență în vedere criteriile pentru clasificarea organizațiilor U.T.C. fruntașe, în intenția de a afla în ce măsură la nivelul biroului comitetului pe întreprindere aceste criterii sînt urmărite, dacă nu prin intermediul fișelor și informărilor, măcar prin informațiile pe care le posedă membrii biroului, ai comitetului U.T.C.

O ECUAȚIE ȘI NECUNOSCUTELE EI

Să luăm, de pildă, criteriul care oglindește „valoarea lucrărilor de producție realizate prin muncă patriotică de către organizația U.T.C., intrată în cont, raportată la valoarea acestei sarcini din planul de muncă patriotică". Trebuie spus că în afara cifrelor globale — 23 070 000 valoare totală, din care 860 000 urmează să intre în contul organizației — nimic din documentele aflate la sediul comitetului și nici din informațiile furnizate de interlocutori nu denotă o planificare pe etape a realizării planului sau o evaluare prealabilă a valorii unor acțiuni de muncă în sprijinul producției finalizate deja sau care urmează să fie realizate. În afara unor bonuri de lucru, care reprezintă o acțiune desfășurată în luna ianuarie, nimic nu mai face referire la vreo acțiune ulterioară, nimic nu mai este propus la acest capitol, de unde și concluzia noastră că aceste acțiuni au un caracter întîmplător și lipsit de eficiență.

Criteriul care sintetizează „valoarea lucrărilor de cercetare și proiectare realizate prin muncă patriotică, intrată în cont, raportată la valoarea sarcinilor din planul de muncă patriotică" s-ar dori să reprezinte „punctul forte" în realizarea obiectivelor întrecerii uteciste. Cele 22 de teme preluate spre rezolvare de către tineri, de către organizația de tineret (din care 12 constituie angajamentul) sînt menționate riguros în programul de activitate a comisiei de resort, cu termenele de finalizare și colectivele de realizatori, fără a se efectua însă o evaluare prealabilă a valorii lor (cum am întîlnit, de pildă la organizația unei unități industriale vecine — I.M.U.A.S.), încît planul de 500 000 lei sumă intrată în cont, propus pentru acest an, pare că va fi realizat întîmplător, din însumarea unor valori necunoscute. Cum era și firesc, o serie de teme au avut ca termen de finalizare primul trimestru al anului însă interlocutorii mei nu-mi pot spune cu certitudine dacă acestea au fost încheiate sau nu. Se desprinde clar, din dialogul cu membrii biroului că, o dată ce au fost stabilite temele, colectivele și termenele — aceasta într-un mod destul de formal — activitatea de cercetare și creație științifică a tinerilor este lăsată să se desfășoare „de la sine", fără o urmărire sistematică din partea comisiei profesional-științifice, fără un sprijin real, tinerii cu vocație în acest domeniu urmînd să se descurce cum pot. Astfel că realizările raportate la sfîrșitul anului de către organizație sînt, la urma urmei, nu atît meritul ei, cît mai mult al pasiunii și acțiunii individuale ale tinerilor.

În privința „numărului tinerilor cuprinși în activitatea de perfecționare a pregătirii profesionale, în cadrul politehnicilor muncitorești, pentru tineret, raportat la numărul total al tinerilor cuprinși în întrecere" sînt cunoscute la nivelul comitetului doar informațiile de natură globală privind activitatea celor 40 de cursuri de perfecționare, la care participă 1 626 de tineri, dar nu găsim, măcar în sinteză, elemente despre desfășurarea concretă a cursurilor, despre calitatea participării reale a tinerilor din fiecare secție și atelier, din organizațiile subordonate celor 9 comitete intermediare.

Fără a mai insista asupra celorlalte criterii și fără teama că procedăm la o generalizare pripită, trebuie să spunem că la nivelul comitetului organizației U.T.C. desfășurarea întrecerii uteciste nu este urmărită corespunzător, că rezultatele înregistrate — chiar dacă au situat organizația pe un loc fruntaș — nu oglindesc posibilitățile reale ale colectivului sau, în alt sens, sînt mai mult rezultatul sprijinului acordat de alți factori.

CE NU ȘTIE COMITETUL NU ȘTIU NICI COMITETELE INTERMEDIARE

În dorința de a cunoaște cum este urmărită întrecerea la celelalte niveluri din structura organizației am continuat documentarea la nivelul comitetelor intermediare, alegînd, prin sondaj comitetele secțiilor Reductoare și Mecano-energetică. Cea dintîi organizație este considerată pe bună dreptate una dintre cele mai bune organizații de secție, atît datorită profilului complex al producției pe care tinerii o realizează, cît și prin prisma vieții de organizație desfășurate aici, riguroasă în liniile ei generale. Din păcate, în ceea ce privește desfășurarea întrecerii uteciste și urmărirea acesteia aici se manifestă serioase carențe. Mă așteptam, de pildă, ca datele informative care nu sosiseră încă la comitetul U.T.C. pe întreprindere să le aflăm aici, fie și într-o formă aproximativă. Din păcate caietele „T.F.A.", ca să folosim denumirea uzuală a acestor documente de evidență, nu erau completate, datele despre desfășurarea întrecerii pe primul trimestru lipseau cu desăvîrșire. Secretarul comitetului intermediar, Attila Somogyi, care nu se află la primul său mandat, deci nu poate invoca lipsa de experiență, recunoaște cu părere de rău că urmărirea actualei ediții a întrecerii nu se face în condiții corespunzătoare, iar noi am adăuga că, de fapt, lipsește cu desăvîrșire. Nu am găsit în dosarul cu documente ce ne-a fost prezentat la sediul comitetului nici un indiciu care să ne sugereze că secretarul și biroul cunosc cu exactitate realizările tinerilor, structurate pe criteriile amintite, care să permită stimularea tinerilor sau a organizațiilor componente, trei la număr, la acele capitole unde acest impuls este absolut necesar. Pentru o și mai firească concretizare am extins investigația la nivelul de bază, discutînd, din activul organizației U.T.C. nr. 3 de aici de la Reductoare, cu Gheorghe Viman, care ne-a pus la dispoziție documentele organizației, în absența secretarului U.T.C. Și aici urmărirea permanentă a întrecerii lipsește, încît, practic, rezultatele obținute de organizație pe primul trimestru, conform criteriilor, nu se cunosc.

Din scrupulozitate profesională am continuat investigațiile și la comitetul U.T.C. al secției Mecano-energetică, avîndu-i ca interlocutori pe Attila Lörinczi, secretar al comitetului, și Adrian Bitea, responsabil cu activitatea profesional-științifică. Am găsit aici o evidență bună în ceea ce privește desfășurarea cursurilor politehnicii muncitorești — cursuri de perfecționare și policalificare, dar o foarte slabă preocupare în ceea ce privește activitatea de creație tehnico-științifică a tinerilor, din moment ce în evidențele comitetului intermediar temele preluate de către membrii organizației nu apar, termenele de finalizare cu atît mai puțin, iar stadiul realizării lor nu este cunoscut de către secretar și nici de către responsabilul de resort. Asupra modului de urmărire a celorlalte criterii nu mai insistăm, deoarece, chiar dacă la nivelul comitetului sînt anumite informații, ele nu sînt urmărite prin prisma Regulamentului-cadru, astfel încît la sfîrșit de trimestru nu există practic o imagine clară asupra rezultatelor de etapă ale întrecerii uteciste. Dovadă și faptul că secretarul organizației U.T.C. nr. 2 din această secție, Vasile Crișan, nu poate să ne ofere nici el prea multe amănunte despre desfășurarea întrecerii.

Concluziile acestei analize, desfășurate în organizația U.T.C. a Întreprinderii Mecanice de Mașini și Utilaj Minier Baia Mare se impun de la sine. Există deci serioase carențe în ceea ce privește desfășurarea întrecerii uteciste, începînd cu faza de demarare, de popularizare a acesteia și continuînd cu urmărirea și impulsionarea ei sistematică de către organele de conducere de la diferite niveluri. Sîntem tentați să credem — oricît de paradoxal ar părea acest lucru — că rezultatele bune înregistrate de organizație la finele anului trecut, ca și cu prilejul altor ediții, sînt mai mult rezultatul sprijinului altor factori și mai puțin al efortului propriu. În același timp, investigațiile noastre au fost de factură să releve deficiențe serioase în funcționarea sistemului informațional al organizației, în munca de îndrumare și control, în stilul și metodele de muncă. Credem că stă în puterea activului organizației de la I.M.M.U.M. să înlăture aceste lipsuri, să-și perfecționeze activitatea, marcînd un autentic salt calitativ în toate domeniile muncii profesional-științifice și politico-organizatorice.

MIRCEA FLORIN ȘANDRU

JUDEȚELE PATRIEI
impetuoasă dezvoltare pe coordonatele civilizației și progresului

O VIAȚĂ NOUĂ, ÎNNOBILATĂ DE FAPTELE OAMENILOR

Brăzdat de apele Siretului, Moldovei și Bistriței, străjuit de culmile Ceahlăului, ținutul Neamțului, atît de minunat în priveliști și legende, însemna pînă nu de mult o zonă a ocupațiilor ancestrale între care oieritul și exploatarea lemnului — atît de romanticul drum al plutelor pe Bistrița — consfințind de fapt o stare de lucruri, o moștenire pe care cu greu oamenii locului dîrji, hotărîți, au reușit să o schimbe, viața, munca lor identificîndu-se cu transformările fără precedent ale socialismului, mărturiile hărniciei și competenței, bogăția spirituală definind o viață nouă, demnă și liberă, caracteristică epocii nepereche a istoriei contemporane a patriei: Epoca Nicolae Ceaușescu.

Ample programe de investiții au așezat pe temelii trainice progresul economic și social al județului, o orientare atotcuprinzătoare, armonioasă asupra dezvoltării schimbînd radical viața locuitorilor, aspirațiile și idealurile tuturor confundîndu-se cu cele ale devenirii României socialiste.

Înscriindu-se prin forța economică și culturală cu un bilanț bogat în realizări, județul Neamț ilustrează elocvent ridicarea la un nivel calitativ superior a întregii activități cu profunde implicații în conștiința și responsabilitatea socială a locuitorilor, dar mai ales în afirmarea și dezvoltarea personalității acestora, participanți activi la realizarea obiectivelor economico-sociale ale județului.

Profilul industrial-agrar al Neamțului contemporan conturat cu consecvență în ultimele decenii — perioadă de mari și rodnice transformări înnoitoare — evidențiază valorificarea deplină a resurselor de muncă, de materii prime și energetice. Ramuri industriale noi cum sînt chimia, siderurgia și a materialelor de construcții se îmbină judicios cu ramurile de vîrf generatoare de progres tehnic într-un amplu proces de modernizare a producției, de profilare, diversificare și specializare într-o deplină concordanță cu nevoile economiei, cu cerințele dezvoltării corelate a tuturor ramurilor acesteia.

Suportul material al creșterii în ritmuri înalte a potențialului economic al județului, peste 51 miliarde lei, l-a constituit realizarea unor ample programe de investiții, după 1965 fiind înființate 375 noi capacități de producție. Industria energetică este reprezentată de salba hidrocentralelor construite între Bicaz și Bacău. Industria metalurgică are drept etalon Întreprinderea de Țevi din Roman. Ramura construcțiilor de mașini întregește profilul industrial al județului cu întreprinderile mecanice din Roman și Piatra Neamț ce contribuie într-o mai mare măsură la echiparea unităților de exploatare și prelucrare a lemnului, dar și la dotarea agriculturii cu mașini și utilaje complexe. Dar mai ales impresionează dezvoltarea spectaculoasă a chimiei, prin Combinatul de Fire și Fibre Sintetice Săvinești, Combinatul de Îngrășăminte Piatra Neamț sau Întreprinderea de Fibre și Fire Poliamidice Roman. La toate acestea se adaugă industria materialelor de construcții, avînd ca unități reprezentative „Fabrica tineretului" Tașca, Combinatul de Lianți și Azbociment Bicaz, fabricile de cărămidă și țiglă din Roman și Piatra Neamț, Întreprinderea de Prefabricate din Roman și nu în ultimul rînd exploatarea și prelucrarea lemnului și industria ușoară, produsele Întreprinderii de Confecții și Tricotaje Roman sau ale Întreprinderii de Volvatir din Tîrgu Neamț fiind cunoscute în țară și în străinătate. Suficiente argumente care au pus și pun în evidență introducerea pe scară largă a cuceririlor tehnico-științifice, dar care și-au aflat reflectarea în ridicarea continuă a nivelului de trai. De altfel, în perioada 1965—1988 volumul producției industriale a crescut de 5 ori, cel al producției agricole de 3,2 ori, iar volumul fondurilor fixe din economie a crescut de 9,5 ori, acestea fiind repere evidente ale drumului mereu ascendent parcurs de județul Neamț în anii socialismului.

Județul Neamț

Vizitele de lucru, dialogul viu purtat de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii nemțeni s-au materializat în contribuția de astăzi pe frontul muncii și construcției socialiste, aceasta exprimînd implicarea directă în tot ceea ce se înfăptuiește pe aceste plaiuri de legendă a locuitorilor județului Neamț, ferm angajați în înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială elaborate de partidul nostru. Mărturie vie stau succesele meritorii obținute în valorificarea superioară a tuturor resurselor materiale, energetice, ponderea importantă a producției județului în ansamblul economiei naționale, chipul întinerit al localităților, noile destine ale oamenilor.

În ultimii ani economia județului, complet înnoită și modernizată la nivelul cuceririlor științei și tehnicii contemporane, a cunoscut ritmuri nebănuite de dezvoltare. În județul Neamț se produce în prezent totalitatea semănătorilor mecanice ale țării, se realizează 43 la sută din producția de fibre și fire sintetice, peste 35 la sută din producția de țevi din oțel, 14 la sută din cea de ciment, peste 10 la sută din cea de cherestea, 9,5 la sută din cea de zahăr rafinat și 6,2 la sută din producția de celuloză și hîrtie, peste 30 la sută din totalul producției realizate în unitățile economice fiind destinate exportului. Toate acestea atestă dimensiunile impresionante ale dezvoltării și modernizării economiei județului, în condițiile accentuării caracterului intensiv și calitativ al mersului nostru înainte și al viitoarelor direcții ale amplului program de investiții, peste 190 de noi capacități productive industriale și agrozootehnice urmînd să fie înființate în anii următori.

Piatra Neamț, Roman, Tîrgu Neamț, Bicaz sînt acum localități moderne, unde după 1965 s-au dat în folosință 53 500 de apartamente, reprezentative obiective social-culturale, numeroase spații comerciale, dezvoltarea lor echilibrată fiind dublată de permanenta grijă pentru păstrarea și valorificarea tradiției specifice zonei. Cele mai frumoase pagini din biografia acestor localități se înscriu în marea epopee a construcției socialiste ce are ca piatră de hotar Congresul al IX-lea al partidului, de cînd întreaga țară își măsoară istoria la timpul prezent, conferind trecutului legendar și viitorului luminos noi carate de plenitudine și frumusețe.

CĂTĂLIN BORDEIANU

AGENDA B.T.T.:

PLEDOARIE PENTRU FRUMUSEȚEA NATURII

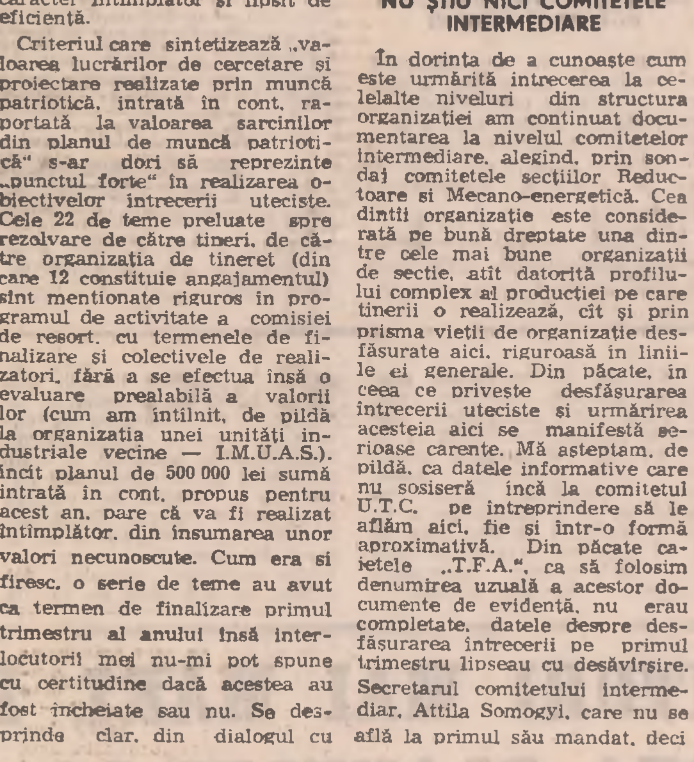

Cunoașterea naturii patriei, prețuirea frumuseților ei și mobilizarea tinerilor la acțiuni de conservare și sporire a acestor frumuseți constituie o latură inseparabilă a oricărei acțiuni și inițiative turistico-educative desfășurate prin B.T.T. și agențiile sale. Mai mult decît în alte perioade ale anului, sezonul de vară oferă condiții optime pentru împlinirea acestor deziderate firești și atît de necesare în complexul program de formare patriotică a tinerei generații. Despre preocupările B.T.T. în acest sens vorbește și faptul că în ultimii ani s-a acordat atenție, în toate programele și inițiativele sale, problemei extinderii turismului în forme simple, organele și organizațiile U.T.C. punînd accent tot mai mare pe atragerea tinerilor la forme de turism simplu și eficient, pe primul loc aflîndu-se, fără îndoială, drumeția. Totodată s-a extins turismul de masă, dîndu-se amploare acțiunii cu genericul „Trenurile tineretului". De asemenea, marile manifestări B.T.T. de nivel republican se desfășoară îndeobște în zone cu un cadru natural de excepție. Despre amploarea preocupărilor B.T.T. privind cultivarea în rîndurile celor mai largi mase de tineri a sentimentelor de dragoste pentru natura patriei, pentru această minunată armonie și reunire de forme de relief care este patria noastră, argumentează și faptul că, săptămînal, peste 100 de mii de tineri se află cuprinși în acțiuni turistice ce au, implicit, și aspecte relevante ale unei întîlniri cu natura. Destinație importantă pentru o mare parte a acțiunilor B.T.T., natura patriei oferă noi și necesare prilejuri de cunoaștere, precum și de reconfortare, fiind, totodată, cadru de excepție pentru formarea afectivă a tinerilor, pentru cristalizarea unor sentimente stabile și adînci ce țin de o temeinică educație patriotică.

Componentă a unui continuu proces de educație patriotică, educația pentru natură pe care B.T.T. o desfășoară prin acțiunile sale specifice îmbracă o mare varietate de forme, remarcabilă fiind accesibilitatea acestora. Iată, de pildă, acțiunile cu genericul „Întîlnirea tineretului cu istoria", printre cele mai vechi pe agenda de două decenii a B.T.T. Și prin astfel de acțiuni ce cuprind la o singură manifestare chiar și 20—30 de mii de tineri, B.T.T. urmărește să aducă în centrul interesului acestora zone cu frumuseți naturale de excepție și, totodată, cu valoare de simbol pentru eroica noastră istorie. O asociere fericită, deci, cu forță educativă însemnată. În Munții Apuseni, la Padeș, la Islaz, la Oarba de Mureș și Podul Înalt, la Mărășești și Corabia, la Doftana și Păuliș tinerii sînt protagoniștii unor cuprinzătoare manifestări politico-educative și de evocare, de cunoaștere și educare în mijlocul naturii, sub cerul senin al patriei, la o înaltă temperatură a emoției, a sentimentelor. Alături de acestea, Biroul de Turism pentru Tineret inițiază acțiuni turistico-educative de cunoaștere a prezentului socialist al patriei, relevîndu-se și prin aceste programe de turism cu tinerii capacitatea poporului nostru de a transforma, în mod revoluționar, în epopeea construcției socialiste, natura, de a o umaniza, de a o înfrumuseța. Constituie obiective turistice în programele B.T.T. marile amenajări edilitare, epocalele înfăptuiri cum sînt Canalul Dunăre — Marea Neagră, Transfăgărășanul, apoi platformele industriale, sistemele de irigații, marile amenajări și ansambluri de locuințe, de turism. Se acreditează ideea cu deosebite valențe educative că natura patriei poate fi mereu înfrumusețată printr-o activitate angajată și angajantă, pusă sub semnele marii construcții socialiste. Sînt, toate aceste acțiuni turistice, autentice lecții de muncă și viață, de angajare revoluționară pentru transformarea naturii. Remarcabile sînt în acest sens acțiunile cu genericele „Patriei și partidului — omagiul tinerei generații" și „Ctitorii ale Epocii Nicolae Ceaușescu".

Dar pledoaria pentru natură, pentru prețuirea naturii patriei, pentru cunoaștere și educație patriotică prin cunoașterea naturii este susținută de B.T.T. și prin alte acțiuni și manifestări turistice deja bine cunoscute și intrate în perimetrul tradiției. Bazele de turism, cultură și odihnă ale B.T.T. sînt, la rîndul lor, adevărate piste de lansare pentru „incursiuni" în cadre naturale de excepție. Menționăm aici bazele B.T.T. de la Costinești, Pîrîu Rece, Izvorul Mureșului, Geoagiu, Bușteni, Roșu, Cîmpulung Moldovenesc, Șuior, Gura Văii, cît și cele mai noi, din București, care oferă o experiență de cunoaștere și vibrație sentimentală cu totul aparte.

Altă serie de inițiative și acțiuni B.T.T. vizează valorificarea și cunoașterea de către tineri a potențialului turistic local, punerea în evidență a posibilităților de turism din toate zonele țării. În acest scop se desfășoară, pe tot parcursul anului, „Zilele turismului pentru tineret" — una dintre cele mai complexe acțiuni turistico-educative de la nivelul agențiilor județene ale B.T.T. Acestora li se adaugă, așa cum aminteam, „Trenurile tineretului", apoi un ciclu întreg de acțiuni turistice ce vizează cunoașterea unor zone folclorice, preluarea și valorificarea unor vechi tradiții spirituale ale poporului nostru, reazemul desfășurării acestora fiind, firește, un cadru natural de excepțională frumusețe. În Teleorman, în Gorj, în Rucăr-Bran, în Mehedinți și Bistrița-Năsăud, pe muntele Găina, la Slănic Moldova, în Oaș și în zona Dornelor, sute de mii de tineri participă în fiecare an la mari manifestări turistice și cultural-sportive cîmpenești.

De asemenea, Biroul de Turism pentru Tineret organizează și acțiuni turistico-educative care au ca scop atragerea tinerilor la turism, la sport și turism, la drumeție, la petrecerea activă, instructivă a timpului liber în natură. „Serbările Zăpezii" sau „Serbările Mării" sînt doar două exemple de acest gen, cap de serie între acțiunile de formare la tineri a deprinderilor de a-și petrece timpul liber sub semnele „Bucuriei, Turismului, Tinereții", sintagmă cu care B.T.T. își identifică acțiunile.

Deschiderea sezonului de vară probează și în acest an, pe deplin, virtuțile educativ-patriotice atît ale acțiunilor și inițiativelor devenite de tradiție în activitatea B.T.T., precum și ale unora noi, aflate la îndemîna tuturor tinerilor, un drum în natură, prin B.T.T. și cu îndrumarea B.T.T. fiind o adevărată lecție de adîncă simțire și dragoste pentru natura patriei.

EUGEN MIHĂESCU

INSTITUȚIILE CULTURAL-ARTISTICE — CENTRE ALE EDUCAȚIEI MULTILATERALE

PERMANENȚA CREAȚIEI

Cînd treci pe Calea Victoriei la orele de începere a spectacolelor, ți se pare ciudat cînd vezi multă lume îndreptîndu-se deodată spre numărul 111, îți par neverosimile agitația și șoaptele că nu s-ar mai găsi bilete, cu atît mai mult cu cît citești cu litere reliefate în metal că acolo se află **MUZEUL COLECȚIILOR DE ARTĂ**.

Anul acesta, Muzeul Colecțiilor de Artă împlinește un deceniu. În 1978 a fost înființat, ca secție aparte a Muzeului de Artă al Republicii Socialiste România, pentru a cuprinde o serie de colecții particulare de o valoare deosebită.

Astfel, colecția de pictură și sculptură ilustrînd perioada de întemeiere a învățămîntului artistic românesc (sec. XIX, întîia jumătate a secolului XX), care alcătuia Muzeul Simu, stă astăzi alături de tablouri care evocă principalele momente ale picturii românești moderne, achiziționate de Elena și dr. N. Dona. Iar în vreme ce colecția acad. prof. George Oprescu este un ansamblu armonios de diferite piese de artă, colecția K. H. Zambaccian înseamnă un ferment al vieții culturale în timpul marcat de Grigorescu, Andreescu, Luchian, Pallady. O colecție de artă comparată este cea a lui Barbu și Alexandrei Slătineanu. Notabil prin calitatea, dar și prin numărul impresionant al lucrărilor de pictură și grafică românească modernă și contemporană este tezaurul plastic selectat de Elisabeta și Moise Weinberg. Colecția Iosif Iser (1881—1958) ilustrează diverse stadii ale creațiilor pictorului român, dar se remarcă și prin piesele de artă populară, textile, ceramică românească și orientală. Pasionat om de artă și rafinat muzician, profesorul Garabet Avachian obișnuia să-și achiziționeze piesele pentru colecție (1 100 opere de artă plastică, cărți de artă și muzică, enciclopedii, ediții rare sau cu ilustrații celebre, note și instrumente muzicale făurite în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea), după o minuțioasă documentare. Serafina și Gheorghe Răut colecționau, în speță, uleiurile și desenele lui Theodor Pallady, dar și piese de artă antică și de sculptură, cum este „Crucifixul" din lemn policromat atribuit lui El Greco. Să adăugăm la acestea colecția pictorului și graficianului Hrandt Avachian — de artă japoneză, chineză, persană, indochineză, caucaziană, turcă, egipteană — colecția Ana și Eugen Phoebus, colecția Victor Eftimiu — donată muzeului de Academie, colecția Constantin Doncea, colecția scriitorului Ion Pascu Pas.

„Faptul că nici un colecționar nu a intenționat o istorie a artei poate fi un inconvenient pentru personajul ostentativ doct, dar conferă o viziune nouă specialistului istovit de cunoaștere și constituie o surpriză, o incitare pentru tineretul speriat de ideea de încremenire de care se leagă muzeele, uneori" — ne spune coordonatoarea muzeului, Thea Luca. „Ceea ce conferă unicitate Muzeului Colecțiilor de Artă și determină interesul publicului este, în primul rînd, formula proprie de expunere prin care încercăm să restabilim atmosfera din casa colecționarului, să lăsăm să vorbească personalitatea sa, relevantă prin modul de selecționare a operelor de artă. Muzeul nostru nu are în felul acesta un apăsător aer didactic — este un muzeu de atmosferă, cum ne place nouă să spunem".

Acesta să fie, însă motivul pentru care atîția tineri, atîția oameni maturi și vîrstnici, copii, uneori, cu ochi sclipind de curiozitate, se îndreaptă grăbiți spre Muzeul Colecțiilor de Artă?

„Nu întotdeauna", ne răspunde șefa acestei secții a Muzeului de Artă, Thea Luca, o persoană înzestrată cu mult entuziasm, sensibilitate, de o inteligență caldă, cu care am avut șansa, de a discuta îndelung. „De mare interes de public sînt activitățile desfășurate sub egida muzeului: conferințele sau conversațiile despre artă. Muzeul nostru a avut de la început șansa unui colectiv foarte tînăr — seria de absolvenți ai Institutului de Teoria Artei — un colectiv generos, de oameni serioși, plini de idealuri, care fac un fel de voluntariat informînd și cultivînd publicul nostru fără să uite însă nici un moment că au datoria să se specializeze în domeniul pe care și l-au ales. Avînd un fel anume de a aborda lucrurile în genere, tinerii atrag tinerii".

„Așa se face că la Muzeul Colecțiilor de Artă s-a înființat un Studiou de creație pentru tinerii cei mai tineri: începînd de la vîrsta de trei ani. Studioul își propune prin îndrumătorii Elena Ene și Marius Rădulescu conservarea creativității la copii și familiarizarea lor cu muzeul; pregătind, în acest mod, un viitor public al muzeelor.

Pentru a răspunde setei de informații care se creează pe marginea programei școlare, capacității de acumulare foarte vaste a omului modern, colectivul muzeului a gîndit în colaborare cu cei interesați o serie de inițiative cum sînt „Lectoratele de istoria artei" susținute de Mircea Duncă, ciclul de conferințe „Mari muzee, mari capitale ale artei", în care au fost abordate probleme de arhitectură, sculptură, pictură din marile muzee ale lumii și din orașele muzeu Roma, Veneția, Florența, Amsterdam; „Mari civilizații" — un demers cultural în „tainele" civilizațiilor egipteană, asiro-babiloniană, chineză, greacă, romană, islamică; „Imaginea și gîndirea artistică"; „Spațiul plastic și muzical în contemporaneitate"; „Arta românească modernă și contemporană", detaliată pe teme Grigorescu-Andreescu-Luchian sau Petrașcu-Pallady.

Cum filmul, imaginea în mișcare, este un mijloc de atracție foarte puternic, conferințele sau lectoratele sînt ilustrate cu diapozitive și documentare. Iar ciclul „Artele plastice și cinematografia", care se bucură de un deosebit succes, pornește de la **cinemele** lui Antonioni, propunînd interpretarea imaginii filmice din punct de vedere plastic. Tehnic vorbind, proiectarea filmului este precedată de un diason, prin care specialista în arte decorative, Florența Ivaniuc, imaginează o incursiune în istoria artelor plastice pe linia muzicală propusă de regizor. Au fost prezentate filme de Antonioni, Fellini, Bergman, Forman, Zefirelli, Polanski, Tarkovski, de românii Victor Iliu, Dan Pița, Mircea Daneliuc și multe, multe altele.

La toate aceste activități se prezintă un public entuziast: studenți de la A.S.E., Fizică, Medicină, Arte Plastice, uteciști de la ICECHIM (în frunte cu Viorica Nistor — de trei ani colaboratoare permanentă a muzeului), I.S.P.E., I.T.P.I.C., oameni de toate vîrstele, care, adeseori, după un sondaj de opinie în instituții, vin la Muzeu cu propuneri sau chiar să negocieze o anume tematică. Iar Muzeul Colecțiilor de Artă deține un sumum de proiecte: ciclul de 6 conferințe despre impresionism, care va fi prezentat, în toamna aceasta de sociologul muzeului, Mihaela Varga: „Omul și umbrele sale — reprezentări ale omului în artă de-a lungul veacurilor" susținut de Andrei Cornea; „Seri muzicale — evocarea personalității unui colecționar", care va începe cu un concert în memoria lui Garabet Avachian; o serie de expoziții pe teme, care vor însemna o rulare a patrimoniului aflat în depozitul muzeului.

Loc de pelerinaj pentru mari artiști și creatori din țară și de peste hotare, important spațiu cultural al Capitalei, acest muzeu — omagiu adus unor colecționari de seamă — constituie — pentru tînărul ce rîvnește să-și cunoască puterea fanteziei, aptitudinea de a da înțeles lucrurilor care îl înconjoară și acelora care fac parte din el însuși, pentru cel înzestrat cu o conștiință a permanențelor — și un generos izvor de date fundamentale.

CRISTINA CERNA

TELEGRAMĂ

Domnului NICOLAE CEAUŞESCU

Preşedintele Republicii Socialiste România

Vă mulţumesc în modul cel mai sincer pentru amabilul mesaj de felicitare pe care mi l-aţi adresat cu ocazia zilei mele de naştere. La rîndul meu, vă transmit cordiale urări de bine.

HIROHITO
Împăratul Japoniei

SUCCESE DEOSEBITE ÎN CREŞTEREA PRODUCŢIEI FIZICE DE ŢIŢEI ŞI GAZE NATURALE

Sondorii Schelei de Foraj Melineşti, judeţul Dolj, unitate fruntaşă pe ţară în domeniul forajului sondelor de ţiţei şi gaze, au săpat în plus, de la începutul anului, 2 255 metri, au finalizat şi predat unităţilor beneficiare de producţie şi cercetare 13 sonde, din care 4 peste plan, şi au început în devans lucrările la 3 noi capacităţi. Succesul este rezultatul obţinerii unei viteze de lucru cu aproape 150 de metri superioară nivelului planificat, ca urmare a generalizării forajului optimizat şi cu jet, extinderii celui cu sape cu diamante şi triconice, organizării mai eficiente a activităţii formaţiilor de lucru. De menţionat că aproape 77 la sută din sporul înregistrat la foraj îl reprezintă forajul de exploatare, cu efecte directe asupra creşterii producţiilor fizice de ţiţei şi gaze naturale în unităţile de profil ale Trustului de Foraj-Extracţie Tîrgu Jiu.

VITALITATEA CONCEPŢIEI REVOLUŢIONARE DESPRE LUME ŞI SOCIETATE

170 de ani de la naşterea lui Karl Marx

În acest an, la 5 mai, se împlinesc 170 de ani de la naşterea lui Karl Marx, titan al gîndirii şi acţiunii revoluţionare, una din puţinele personalităţi care au influenţat hotărîtor destinul umanităţii, prin opera teoretică şi practică pe care a creat-o. Într-adevăr numele lui Karl Marx simbolizează piatra de hotar a unei epoci în care lupta pentru triumful celor mai nobile idealuri ale umanităţii s-a înscris pe coordonate cu totul şi cu totul noi, originale, în raport de epocile anterioare. În conştiinţa tuturor generaţiilor care s-au petrecut de la mijlocul veacului trecut şi pînă în prezent Karl Marx rămîne un exemplu strălucit de devotament faţă de interesele vitale, supreme ale tuturor popoarelor, personalitatea care a adus un genial elogiu demnităţii şi libertăţii umane, dedicînd acestor scopuri de cea mai profundă esenţă umanistă întreaga sa capacitate creatoare, viaţa pe care a trăit-o cu ardoare exemplară spre binele omului şi umanităţii.

Karl Marx este fondatorul comunismului ştiinţific, făuritorul materialismului dialectic şi istoric, întemeietorul economiei politice ştiinţifice şi eminent conducător al luptei proletariatului în veacul trecut. Meritele nepieritoare pe care Marx, iar alături de el tovarăşul său de idei şi de luptă, Engels, şi le-a dobîndit în conştiinţa umanităţii rezidă în faptul de a fi înţeles, de a fi descoperit legile istoriei, de a fi desluşit sensul mişcării istorice, al dezvoltării societăţii omeneşti, pe această bază conturînd viitorul umanităţii, drumul bătăliilor pentru edificarea societăţii socialiste şi comuniste. Această extraordinară operă a fost posibilă prin studierea atentă şi profundă a istoriei, a experienţei umane, a condiţiilor timpului pe care l-a trăit, trăgînd din aceasta concluzii ştiinţifice, validate de practica socială. Totodată, Marx a gîndit în spirit universal, a analizat toate dimensiunile vieţii societăţii, lucrările sale îmbogăţind cunoaşterea cu un registru amplu de adevăruri care au schimbat esenţial viziunea despre om şi societate, despre însuşi destinul omului. Forţa gîndirii marxiste a constat în stabilirea unei legături trainice, indisolubile între teorie şi practică, între filosofie şi activitatea revoluţionară a maselor populare, coborînd ideile utopice, abstracte, aflate cumva deasupra istoriei, în spaţiul vieţii reale, al existenţei societăţii, în lumea concretă în care oamenii trăiesc şi muncesc. Folosind în elaborarea discursului său teoretic cuceririle ştiinţei, aplicînd principiile ştiinţifice la cercetarea vieţii societăţii, Marx a dezvăluit în toată amploarea ei problema înstrăinării umane, a dezumanizării omului, ca urmare a exploatării şi asupririi sociale. Adversar neîmpăcat al spiritului speculativ, contemplativ, al înţelegerii abstracte a omului şi societăţii, Marx a dezvăluit esenţa socială a fiinţei umane şi, în virtutea acestui fapt, căile şi obiectivele realiste ale eliberării omului de exploatare, pentru împlinirea acestuia potrivit demnităţii atributelor cu care este înzestrat, potrivit stadiului de dezvoltare a societăţii umane în perspectiva trecerii la construcţia societăţii eliberate de orice exploatare şi asuprire — societatea socialistă şi comunistă.

Lui Marx i se datorează fundamentarea dialecticii ca teorie a realităţii şi metodă de gîndire, după cum lui Karl Marx i se datorează teoria luptei de clasă, rolul istoric al proletariatului, înţelegerea pieirii inevitabile a capitalismului. Monumentala sa lucrare, Capitalul, alături de celelalte atît de profund înscrise în conştiinţa oamenilor de pretutindeni, pune în lumină adevărul fundamental potrivit căruia mecanismul exploatării omului de către om nu poate fi contracarat decît prin lupta de clasă, prin lupta organizată a maselor populare sub conducerea partidului revoluţionar.

Desigur, nu toate tezele, nu toate ideile elaborate de Marx au rezistat timpului şi, este firesc ca lucrurile să se întîmple aşa. De altfel, chiar Marx a fost tot timpul împotriva celor înclinaţi să creadă în adevăruri eterne şi imuabile, date o dată pentru totdeauna. Totuşi, mai presus de orice, la examenul nepărtinitor al istoriei, spiritul ştiinţific revoluţionar care ilustrează determinant opera lui Marx rămîne peren, conferind acea vitalitate ce caracterizează esenţial concepţia pe care a întemeiat-o, a fundamentat-o. Lecţia lui Karl Marx este lecţia unei vieţi închinate pe deplin triumfului idealurilor de dreptate şi libertate, de demnitate a omului, de progres al societăţii, în interesul tuturor popoarelor, al umanităţii. Drept urmare, impactul extraordinar pe care l-a avut asupra destinului uman se explică şi se regăseşte legitim în marele ecou pe care l-a avut şi îl are prin influenţa pe care a exercitat-o şi o exercită în societatea omenească.

De atunci, de la elaborarea concepţiei ce poartă numele lui Marx, această concepţie a fost însuşită de mase tot mai largi de oameni, contribuind decisiv la maturizarea ideologică şi organizatorică a proletariatului, a clasei muncitoare, servind drept drapel de luptă al tuturor asupriţilor de pe pămînt în bătăliile grele împotriva nedreptăţilor, a asupririlor şi exploatării.

În ţara noastră, ideile marxiste au fost receptate foarte devreme, încă în secolul trecut, multe din lucrările lui Marx şi ale tovarăşului său de luptă Engels fiind traduse în limba română, modelînd conştiinţa muncitorimii noastre. Partidul Comunist Român a ridicat pe o treaptă superioară teoria şi practica revoluţionară, raportîndu-le nemijlocit la realităţile specifice ale societăţii româneşti. Odată cu victoria revoluţiei de la 23 August 1944 şi îndeosebi după Congresul al IX-lea, în „Epoca Nicolae Ceauşescu" concepţia revoluţionară a fost îmbogăţită permanent cu contribuţia decisivă a secretarului general al partidului nostru, a cărui magistrală operă teoretică şi practică reprezintă expresia românească a forţei concepţiei revoluţionare despre lume şi societate, despre construcţia societăţii socialiste şi comuniste în România. Prin apelul constant la dinamica realităţii, la problemele concrete ale societăţii româneşti ca şi ale lumii contemporane, partidul nostru, prin contribuţia decisivă a secretarului său general, s-a îmbogăţit patrimoniul concepţiei revoluţionare cu teze, concepte, idei ilustrînd originalitatea demersului românesc în edificarea noii societăţi în România, în rezolvarea marilor probleme ale umanităţii.

Astfel se demonstrează în chip strălucit vitalitatea şi perenitatea concepţiei întemeiate de Marx şi, totodată, contribuţia originală, românească la îmbogăţirea şi dezvoltarea teoriei şi practicii revoluţionare consacrate împlinirii celor mai nobile aspiraţii şi idealuri ale omului, de a trăi liber şi demn, de a fi stăpîn pe propriul destin, într-o lume a demnităţii şi dreptăţii, a colaborării între toate popoarele, în pace şi prietenie.

TRAIAN GÂNJU

Petroşani *Foto : O. PLECAN*

Copii frumoşi şi sănătoşi pentru vigoarea şi tinereţea patriei

UN SECRET AL SENINĂTĂŢII

Convorbire cu dr. CONSTANTIN CAPĂTĂ
directorul Spitalului de copii din Piteşti

— Stimate tovarăşe doctor, cred că e o adevărată bucurie să aveţi la dispoziţie un asemenea spital pentru împlinirea nobilei dumneavoastră misiuni.

— Aveţi dreptate. Faptul că mi s-a oferit prilejul să muncesc într-o clădire atît de frumoasă, atît de bine dotată cu toate cele necesare unui aşezămînt de sănătate model, faptul că am fost ales în fruntea unui colectiv de oameni minunaţi reprezintă cu adevărat o împlinire pentru mine, ca medic. Avem secţii pentru toate specialităţile şi ne străduim ca acel copil care vine la noi cu o problemă de sănătate să nu se simtă „ca la spital". Din acest motiv ne-am îngrijit ca pereţii saloanelor să fie zugrăviţi în culori plăcute, pastelate şi, acolo unde s-a putut, am aplicat decoraţiuni amuzante.

— Am auzit că aveţi aici şi un teatru de păpuşi.

— Da, avem o trupă de păpuşari formată din cadre sanitare din spital care, periodic, oferă copiilor clipe de destindere (ştim cu toţii, rîsul este una dintre cele mai bune doctorii !). Şi, pentru că mi s-a ivit prilejul, aş vrea să mulţumesc şi pe această cale Comitetului judeţean al U.T.C. care ne-a sprijinit activ în materializarea acestei iniţiative cu aparatură, decoruri etc.

— Aceasta este, fără îndoială, un bun mijloc de recuperare a copilului după boală. Vorbiţi-ne, vă rog, despre acest aspect al activităţii dumneavoastră.

— Scopul nostru dintîi este rezolvarea optimă a problemelor asistenţei medicale a copilului bolnav. Avem 500 de paturi destinate acestei activităţi, în două secţii pentru îngrijirea sugarului, o secţie pentru recuperarea copiilor cu probleme de dezvoltare, două secţii pentru copii mari cu diferite afecţiuni, o secţie de chirurgie şi ortopedie, un complex O.R.L., o secţie de terapie intensivă. Pe lîngă spitalul nostru funcţionează o policlinică şi o bază de recuperare bine dotată, cu toate cele necesare tratamentului prin gimnastică, fizioterapie, chinetoterapie, balneoterapie.

— Nu trebuie să uităm nici acţiunea de profilaxie.

— Spitalul nostru fiind şi for metodologic pe judeţ, printre atribuţiile medicilor noştri se numără şi munca de îndrumare a colegilor din zonă. Pe de altă parte, în secţiile noastre pentru sugari profităm de prezenţa mamelor pentru a le stimula un comportament corect în relaţiile cu micuţii. Le învăţăm cum să-i hrănească, cum să vegheze asupra sănătăţii lor, într-un cuvînt le transmitem tot ceea ce presupune o bună educaţie sanitară. De asemenea, participăm la diverse mese rotunde, întîlniri, dezbateri, conferinţe pe teme de sănătate şi profilaxie.

— În judeţul Argeş a avut loc o cercetare iniţiată de O.M.S. privind alăptatul la sîn al copiilor. Care sînt concluziile dumneavoastră ?

— Am colaborat strîns cu colectivul condus de doctor Carolina Iacob, de la Institutul de Ocrotire a Mamei şi Copilului, şi pot să confirm în deplină cunoştinţă de cauză extraordinara importanţă a laptelui matern în dezvoltarea armonioasă a copilului. Nici un lapte praf, produs cu cele mai sofisticate mijloace tehnice, nu poate reproduce imunoglobulinele aflate numai în laptele matern. Ca să nu mai vorbim de celelalte elemente benefice care se studiază intens în prezent. Cercetarea s-a desfăşurat asupra unui mare număr de mame care, din diverse motive, prezentau riscul de a nu-şi putea alăpta copiii. S-a demonstrat că, numai în cazuri extrem de rare, o mamă nu-şi poate hrăni la sîn nou-născutul, totul fiind, în fapt, o problemă de educaţie, de comportament corect, de voinţă (şi bunăvoinţă).

— Am auzit cîte ceva şi despre o altă noutate în activitatea spitalului.

— Cred că vă referiţi la transplantul de dinte, o lucrare cu rezultate foarte bune aparţinînd unui medic eminent, Emilian Negru, şeful secţiei de ortodonţie infantilă. Sîntem mîndri că asemenea realizări se petrec în frumosul nostru oraş.

— ...Şi, fiindcă vorbim de frumuseţe, destăinuiţi-le, vă rog, tinerilor noştri cititori, un secret al sănătăţii şi frumuseţii.

— ...Sau un secret al seninătăţii, dacă vreţi. Cred că e bine să înveţi să te bucuri de orice, de cel mai mic amănunt, cum ar fi un mugure, un ciripit de pasăre, un zîmbet, mersul unui copil, să descoperi minunile lumii în particulele lor elementare care te înconjoară din toate părţile, să rîzi cu poftă cît mai mult, şi, dacă se poate, să nu-ţi faci sîngur rău enervîndu-te (cu sau fără motiv) şi recurgînd la calmante înşelătoare (ţigară, alcool). Să fii generos, să fii bun şi să nu faci economie cînd e vorba de cel mai frumos sentiment al omului : iubirea.

GABRIELA HUREZEAN

REPORTAJUL NOSTRU

UN ŞANTIER AL TINERILOR

Buzăul a încetat de mult să mai fie un oraş vechi şi cunoaşte o nouă tinereţe. Întreprinderi noi, cartiere tinere, blocuri ridicate de curînd, magazine proaspăt deschise, noul sediu politico-administrativ, noi edificii social-culturale. Iată, de pildă, cartierele noi apărute pe harta localităţii graţie acţiunii de sistematizare : N. Bălcescu, Cring, C. Dobrogeanu-Gherea, Al. I. Cuza, Dorobanţi I şi II, Unirii. Şi cum aici voiam să ajungem, să spunem că bd. Unirii urmează să străbată oraşul de la bariera Ploieşti la bariera Focşani, fiind deja modernizat pe porţiunile dintre bariera Ploieşti — str. Patriei şi bd. Nicolae Bălcescu — str. locotenent C-tin Godeanu, o contribuţie importantă la realizarea acestei prime etape aducîndu-şi-o tinerii. Acum s-a deschis un alt şantier al tinerilor, în zona centrală (de la ferestrele viitoarelor apartamente se văd : Palatul Comunal — Palatul Telefoanelor şi Parcul Moldavia). Ca orice şantier al tineretului, şi acesta are specificul său : blocurile, două la număr, 16 F şi 16 G, au fost preluate de la faza de structură turnată şi vor fi duse pînă la finisare de chiar beneficiarii lor : tineri din toate întreprinderile buzoiene. Deschis în octombrie 1987 din iniţiativa Comitetului municipal al U.T.C., şantierul urmează să asigure o parte din cele 3 000 de apartamente cîte va cuprinde magistrala Unirii.

Nu este prea mare numărul celor ce muncesc aici : pe baza opţiunii lor, cîte 5—6 tineri din fiecare întreprindere. Detaşamentul brigadierilor numără astfel circa 120 tineri, atît cît să revină fiecăruia de finalizat cam 4—5 apartamente.

Pînă acum, pe scheletul turnat al clădirii au fost zidiţi pereţii, după care a început finisarea interioarelor. Sînt trase firele instalaţiilor electrice. Au început lucrările pentru instalaţiile sanitare. A urmat montarea tîmplăriei. Nimic mai simplu, nu-i aşa, decît să aşezi în lăcaş o fereastră fără geam. Numai că uneori mai plouă, lemnăria se umflă şi nu se mai închide. Cu toate ustensilele lor, revin tîmplarii. Ca azi, cînd au rectificat cu rindeaua tocurile ferestrelor la etajele 1—4 ale blocului 16 F.

Un nivel se finalizează într-o săptămînă, aşa că blocurile vor fi predate în termen, ne asigură comandantul şantierului, inginerul Ioan Petrişor, secretar al Comitetului organizaţiei U.T.C. de la Întreprinderea Antreprizăă Construcţii-Montaj Buzău.

La 16 G, 20 de oameni au în plan lucrări de zidărie, pe schelele ambelor blocuri există formaţii de 6 oameni pentru lucrări auxiliare, descărcări de cărămizi, curăţenie şi deservirea zidarilor cu materiale. Prin rotaţie, tinerii tuturor întreprinderilor.

Sînt şi lucrări de finete care nu pot fi realizate decît de maiştri — la aceştia se poate apela doar în perioadele în care sînt mai puţin solicitaţi în întreprinderi. Ioan Petrişor se scuză puţin. „Ilie ! A sosit mortarul ! Dă o parte celor de la 16 G, restul aduci aici, că avem mai multă nevoie". Pleacă spre a-l lămuri tar eu încerc să-mi dau seama ce va fi locul în care mă aflu. Poate fi vorba de o bucătărie, eventual o baie ; e greu de dedus pentru că zidurile abia se conturează.

Ziua de lucru s-a încheiat. Salopetele tinere se adună pentru a face bilanţul.

— La 16 F a fost tencuit 1/2 de nivel.

— La compartimentări s-au executat 4 mc de zidărie.

— Pe patru niveluri a fost revizuită tîmplăria.

— 3 mc zidărie de închideri şi 2 mc de zidărie de compartimentări la 16 G.

— Tîmplăria exterioară a fost montată pe 1/2 nivel.

Mult, puţin ? Oamenii par mulţumiţi. Ieşim din blocul unde vîntul aleargă dintr-un colţ în altul, unde ploaia bate spre cei ce o înfruntă, lucrînd.

Asta oferă tinerii oraşului. Dar oraşul lor ?

Multe... Complexul Tineretului. Dar ce cuprinde el ? Parcul Tineretului, Bazinul Olimpic, Sala Polivalentă, Casa Tineretului.

Parcul era somnoros în atmosfera după-amiezii. Alei lungi, tăcute, pe care primăvara aşteaptă să le înveselească. Amfiteatrul care va fi mai bine folosit vara pentru „Serbările tineretului" şi „Cel mai bun continuă", ne asigură tovarăşul Postelnicu Burcea, activist al Comitetului municipal U.T.C.

Casa Tineretului a redeschis de curînd „Cinemateca pentru tineret", va urma „Festivalul anual al muzicii rock", „Top T", ajuns la cea de-a V-a ediţie, şi „Gala anuală a formaţiilor de teatru".

Echipa de teatru SPOT, cenaclul literar ARCA şi cel de anticipaţie POZITRONIC, brigada artistică laureată în faza naţională a „Cîntării României", cercurile tehnice — de informatică, electrotehnică, al inginerilor stagiari — şi alte, alte diverse echipe care sînt din ce în ce mai active. Cum n-ar veni ei, tinerii oraşului cu drag la Casa lor cînd instructor le este George Nicolescu, atît de bun profesionist şi sufletist.

Sala Polivalentă, ca orice sală respectabilă are teren de handbai tenis de cîmp, panouri de baschet, mese de tenis de masă, sală de gimnastică şi de forţă.

Condiţii deosebite într-adevăr, cărora tinerii buzoieni le răspund la rîndu-le prin munca ce le înfrumuseţează oraşul.

La fapte se răspunde prin fapte.

DENISA UDROIU

SPORT

„Cupa României" la fotbal

REZULTATE „APROAPE" NORMALE ÎN OPTIMILE DE FINALĂ

Miercuri s-au disputat, pe terenuri neutre, şapte meciuri din cadrul optimilor de finală ale „Cupei României" la fotbal, competiţie înscrisă în calendarul „Daciadei".

Iată rezultatele tehnice înregistrate :

Buzău : DINAMO BUCUREŞTI — F.C.M. PROGRESUL BRĂILA 4—1 (3—0). Pentru învingători au marcat **Orac** (min. 11), **Mihăescu** (min. 13), **Timiş** (min. 24) şi **Andone** (min. 72), golul echipei brăilene fiind realizat de **Văsii** (min. 50).

Tg. Jiu : VICTORIA BUCUREŞTI — C.S.M. REŞIŢA 2—0 (0—0). Ambele goluri au fost înscrise de **Nuţă** (min. 57 şi 75).

Alba Iulia: UNIVERSITATEA CRAIOVA — S.C. BACĂU 2—1 (1—1). Au marcat **Biţă** (min. 20), **Bica** (min. 50), respectiv **Andronie** (min. 32).

Sibiu : SPORTUL STUDENŢESC — OLIMPIA SATU MARE 3—2 (după prelungiri ; la sfîrşitul primelor 90 de minute scorul a fost 2—2). Au marcat **Dobraş** (min. 38 — în propria poartă), **Coraş** (min. 75) şi **Pană** (min. 100), respectiv **Bolba** (min. 26) şi **Şeneş** (min. 47).

Braşov : C.F.R. PAŞCANI — F.C. OLT 2—1 (după prelungiri; la sfîrşitul timpului regulamentar de joc scorul a fost 1—1). Surpriza acestei faze a competiţiei a fost realizată prin golurile înscrise de **Irimia** (min. 85) şi **Cheresi** (min. 115), golul divizionarei A fiind înscris de **Caramalău** (min. 59 — în propria poartă).

Făgăraş : CORVINUL HUNEDOARA — PETROLUL PLOIEŞTI 2—1 (după prelungiri). Golurile au fost marcate de **Klein** (min. 85) şi **Văetuş** (min. 117), respectiv **I. Manea** (min. 71).

Tîrgoviste : RAPID BUCUREŞTI — F.C. ARGEŞ PITEŞTI 5—4 (după executarea loviturilor de la 11 m; după 90 de minute şi prelungiri scorul a fost 0—0).

Partida **STEAUA BUCUREŞTI — F.C. MARAMUREŞ BAIA MARE** s-a disputat la 10 aprilie şi s-a încheiat cu scorul de 3—1 în favoarea fotbaliştilor bucureşteni.

Pentru sferturile de finală s-au calificat echipele Steaua Bucureşti, Dinamo Bucureşti, Universitatea Craiova, Victoria Bucureşti, Corvinul Hunedoara, Sportul Studenţesc Bucureşti, Rapid Bucureşti şi C.F.R. Paşcani.

(Agerpres)

MERIDIAN

● CU PRILEJUL unui concurs desfăşurat pe stadionul „23 August" din Capitală, atleta Daniela Costian a stabilit un nou record republican în proba de aruncarea discului, cu performanţa de 73,84 m. Vechiul record îi aparţinea cu 73,78 m.

● ÎNAINTEA ultimelor trei etape, în campionatul de fotbal al R.F. Germania continuă să conducă echipa Werder Bremen, cu 50 puncte (virtuală campioană), urmată de formaţiile Bayern München — 43 puncte şi F.C. Köln — 42 puncte.

● ÎN PRIMUL TUR al turneului internaţional de tenis de la Forest Hills, tînărul jucător uruguayan Diego Perez a furnizat o surpriză eliminîndu-l cu 7—6, 2—6, 6—3 pe americanul John McEnroe, cotat printre favoriţii concursului.

Alte rezultate : Slobodan Zivojinovici (Iugoslavia) — Jim Courier (S.U.A.) 6—4, 1—6, 6—2 ; Stefan Edberg (Suedia) — John Ross (S.U.A.) 6—7, 7—6, 6—2 ; Marco Ostoja (Iugoslavia) — Francisco Maciel (Mexic) 7—6, 2—6, 6—3.

● DUPĂ 23 DE ETAPE, în campionatul de fotbal al Poloniei continuă să conducă echipa Gornik Zabrze, cu 39 puncte, urmată de formaţiile Legia Varşovia — 32 puncte şi LKS Lodz — 31 puncte.

● ÎN PRIMUL TUR al turneului internaţional de tenis de la München, contînd pentru „Marele Premiu", argentinianul Eduardo Nasso l-a eliminat cu 7—5, 4—6, 7—6 pe suedezul Peter Lundgren, iar Marcello Filipini (Uruguay) l-a învins cu 6—3, 4—6, 6—3 pe Broderik Dyke (Australia).

Alte rezultate : Francisco Yunis (Argentina) — Cassio Motta (Brazilia) 6—3, 6—4 ; Karel Novacek (Cehoslovacia) — Lars Wahlgren (Suedia) 7—5, 6—3 ; Sergio Casal (Spania) — Ricki Osterthun (R.F. Germania) 6—3, 6—7, 7—6.

● ÎN TURNEUL internaţional masculin de volei de la Szekesfehervar (Ungaria), reprezentativa Cubei a întrecut cu scorul de 3—1 (15—10, 3—15, 16—14, 15—11) formaţia R.P.D. Coreene, iar echipa Ungariei a dispus cu 3—0 (15—1, 15—7, 15—10) de selecţionata de tineret a Iugoslaviei.

● CONCURSUL internaţional de pentation modern de la Warendorf (R.F. Germania) a fost cîştigat de sportivul sovietic Vachtang Iagoraşvili, cu un total de 5 418 puncte, urmat de Attila Miszer (Ungaria) — 5 390 puncte şi Anatoli Avdeev (U.R.S.S.) — 5 237 puncte.

Ultima probă a competiţiei — crosul — a revenit cehoslovacului Milan Kadlec, cu 1 174 puncte.

● ÎN CLASAMENTUL general al A.T.P. se menţine lider tenismanul cehoslovac Ivan Lendl, urmat de suedezii Mats Wilander, Stefan Edberg, americanul Jimmy Connors, australianul Pat Cash şi vest-germanul Boris Becker.

● LA SPLIT, în prima manşă a finalei campionatului masculin de baschet al Iugoslaviei, echipa locală Jugoplastica a învins cu scorul de 101—81 (49—31) formaţia Partizan Belgrad.

azi

INFORMAŢII • NOTE • ŞAH • FILATELIE • UMOR
ÎNSEMNĂRI • MUZICĂ • JOCURI • EPIGRAME

Pe cîţiva quadraţi

● Acţionînd sub deviza „Marca întreprinderii — prestigiul nostru" tinerii de la Întreprinderea „Libertatea" din Arad realizează suplimentar un mare număr de perechi de încălţăminte ● Tinerii de la Întreprinderea de Produse Electronice Bistriţa promovează în această perioadă numeroase iniţiative de recuperare a materiilor prime şi materialelor refolosibile ● Acţionînd sub genericul iniţiativelor uteciste, tinerii de la Combinatul de Lianţi şi Azbociment Fieni realizează suplimentar importante cantităţi de ciment, var, plăci şi tuburi de azbociment ● Prin acţiuni de muncă în sprijinul producţiei tinerii de la Întreprinderea Minieră Baia Borşa vor extrage suplimentar importante cantităţi de minereu complex.

PE TEME EDUCATIVE

La Casa de cultură a municipiului Bistriţa, acţiunile pentru tineret ocupă un loc prioritar în planul de activităţi, ţinîndu-se seama că media de vîrstă a tinerilor din unităţile de pe platforma industrială nu depăşeşte 24 de ani. Pornind de la faptul că aproape 4 000 de tineri locuiesc în cele 12 cămine muncitoreşti pentru tineret, se organizează aici, în colaborare cu organizaţiile U.T.C. şi cu grupele sindicale, dezbateri pe marginea unor filme, spectacole de teatru, expoziţii de artă plastică... întîlniri cu brigăzile ştiinţifice, seri de muzică şi poezie, seri de întrebări şi răspunsuri pe teme muzicale, dans. În fiecare marţi, funcţionează cabinetul de consultaţii juridice, unde mulţi tineri adresează întrebări şi primesc răspunsuri competente privind normele de conduită în societate, legislaţia muncii etc. **(A.O.).**

PENTRU TÎNĂRA FAMILIE

Factorii de cultură şi educaţie din municipiul Sibiu au organizat o originală şi utilă manifestare pentru tinerii aflaţi în preajma înjghebării unei noi familii, intitulată sugestiv „Statul premarital". Avînd caracter permanent, în fiecare săptămînă, vineresa, sub auspiciile Casei căsătoriilor, manifestarea prilejuieşte tinerilor întîlniri cu medici, psihologi şi alţi specialişti, cu care dezbat probleme de interes major privind rolul familiei şi relaţiile din cadrul acesteia, schimbările care intervin în statutul psiho-social şi comportamental al tinerilor soţi, sfaturi competente privind creşterea copiilor, alte aspecte de acut interes pentru viitoarele tinere familii. Completarea acestor întîlniri cu scurte momente de artă interpretativă, susţinute de artişti profesionişti şi amatori, ar mări gradul lor de atractivitate şi de educare multilaterală. **(Vlad Andrei-Orheianu).**

Întrebări pentru

ACTORUL ADRIAN PINTEA

— Nu e nici un secret, Adrian, filmul te pasionează mai mult decît teatrul. Poate şi pentru faptul că rolurile de film care ţi se încredinţează sînt distincte, incitante, interesînd, în acelaşi timp personalitatea ta artistică şi intimă. Care sînt filmele de referinţă din ultima vreme ?

— Cel mai important este, desigur, „Pădureanca". Dar succes de public a avut şi „Vulcanul stins".

— Au început filmările la „Mircea cel Mare", regizat de Sergiu Nicolaescu. Ai fost distribuit într-un rol foarte...

— ...important pentru mine. Un rol care îmi pune multe semne de întrebare şi cărora încerc să le dau un răspuns pe măsură. E vorba de Vlad, fiul cel mare al lui Mircea. Un rol cu atît mai important cu cît e prins într-o montură de personaje interpretate de mari actori. În paralel, pregătesc un rol de actualitate, cu totul nou pentru mine, într-un film al lui George Cornea.

— Eşti foarte solicitat şi la Radio. A fost o aleasă surpriză pentru ascultători adaptarea radiofonică a poveştirii „Mihail", unde, alături de Florian Pittiş, ai susţinut un recital de interpretare cu totul remarcabil.

— Actualizarea radiofonică a poveştirii lui Panait Istrati a fost, într-adevăr, un eveniment artistic de excepţie. M-aş bucura să ştiu că am putut reînsufleţi cu har personajul întruchipat.

— Vom mai avea şi alte surprize „alese" ?

— Cred că da. În acest moment înregistrăm un serial, **Fraţii Jderi**. Încă un moment de satisfacţie pentru mine datorat prestigioaselor nume ale colegilor mei : Gh. Cozorici, Silviu Stănculescu, Mihai Mereuţă, Şt. Mihăilescu Brăila, Cornel Constantin, Fl. Pittiş... **(Dorin Măran).**

O CASĂ

„Autodidacţi cu vocaţie enciclopedică, buni cunoscători ai culturii folclorice, căutători de-o viaţă pe tărîmul arheologiei, etnografiei, dialectologiei, botanicii etc., soţii Buraga au dat o carte document, expresie sintetică a originalului muzeu în care şi-au transformat casa, după mai multe decenii de neîntrerupt efort îndreptat spre aducerea unor mărturii istorice referitoare la cultura materială şi spirituală a oamenilor din vatra satului şi din împrejurimi". Am citat o prezentare făcută de Editura **Junimea** cărţii „Dăinuiri Dăneştene", carte aflată la loc de cinste în casa muzeu a lui bădia Costache Buraga. Casă bătrînească, stil moldovenesc, cu sute de exponate din ceramică, metal, os, ce atestă existenţa unor civilizaţii milenare pe aceste locuri. Piese de etnografie şi numismatică. De altfel numele arheologului amator Costache Buraga poate fi întîlnit în multe lucrări de specialitate, cum ar fi „Arheologia Moldovei", „Materiale şi cercetări de arheologie", „Aşezări din Moldova de la paleolitic şi pînă în secolul al XVIII-lea" etc. La cei 80 de ani ai săi munceşte fără răgaz cu o mare vitalitate.

Casa sa rămasă de la bunii săi a transformat-o într-un veritabil muzeu de arheologie, etnografie, ştiinţe naturale, arte... Are pe masa de lucru caiete încărcate de culegeri din folclorul local, cărţi, poezii, texte, pentru brigăzi de amatori, piese de teatru, plachete de versuri. Una este chiar tipărită. Se numeşte „Înălţimi". Îşi scînteiază privirea cu lacrimi cînd simte că strădania lui poate fi, pentru un oaspete, bucurie. Şi este o bucurie, bucuria faptelor unui om ce este încă tînăr la cei 80 de ani ai săi. **(Elena Ştefănescu).**

INSECTAR

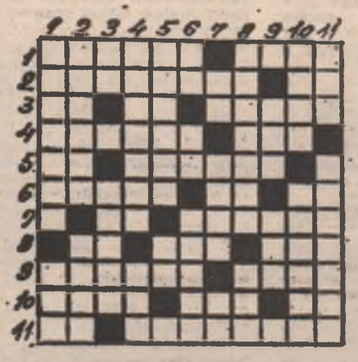

ORIZONTAL 1. Coleopteră, în general — Muscă mai mare. 2. Fluture alb — Lazăr Oprea. 3. Cămaşă cu fluturi — Petre Bodnariu — Greier mai puţin obişnuit. 4. Moluscă din mările calde — Prefix pentru albine. 5. Urmă de tăun ! — Compozitor român, autorul piesei „Greier" (George). 6. Riu în Franţa — Udrea Albinoiu — Furnică la poli ! 7. Aripi de albină ! — Dipteră amatoare de sînge. 8. Călin Voicu — Dă iama în stupi — Cureluşă. 9. Asemănătoare albinei — Crustaceu marin. 10. Fluture de apă — Imitativ pentru sunetul gîzelor în zbor — Gelu Ursu. 11. Trup de nasicorn ! — Cu substanţă întăritoare ca elitrele unor insecte (sing.).

VERTICAL : 1. Cărăbuş — Atacate de filoxeră. 2. Insectă amintind de Cosînzeana — Arma lăcustarului. 3. Nelu Borza — Compozitor francez, autorul piesei „Fluturi de noapte" (Maurice). 4. Insectă cu o singură pereche de aripi — Punguţa cu polen a staminei. 5. „Muştele şi...", fabulă de Al. Donici (pl.) — Ieşirea din stup ! 6. Cap de cicadă ! — Apar lepidopterele ! — A se dezmorţi. 7. Tudor Goangă — Urcuş — Flutur mijlociu ! 8. Gindac (reg.) — Constelaţia Cîinele mic (abr.). 9. Haltă în jud. Sălaj — Cuvînt care imită cîntecul greierului. 10. Ştiubei cu albine — Autoarea volumului de versuri „4 gîze năzdrăvane" (Elena). 11. Ca un roi mare de insecte — Gindac numit şi găinuşă.

Dicţionar : SARRE, CMI, IPU.

CONSTANTIN STĂNESCU

Rubrică realizată de CRISTINA BALINT

DE PESTE HOTARE

STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII

Acţiuni şi luări de poziţie în favoarea dezarmării şi păcii

BONN 4 (Agerpres) — La München s-au încheiat lucrările unei conferinţe a organizaţiilor Partidului Ecologist din Bavaria consacrate problemelor industriei militare din acest land vest-german. În cadrul dezbaterilor s-a arătat că, în prezent, R.F. Germania se situează pe locul cinci pe glob în privinţa producţiei de armament şi că cinci din principalele zece companii vest-germane producătoare de arme îşi au sediile în Bavaria. Cei peste 300 de participanţi la reuniune au cerut guvernului vest-german să renunţe la politica de înarmare, să transforme întreprinderile militare în uzine producătoare de bunuri cu destinaţie civilă şi să aloce fondurile irosite pe înarmări în scopul luptei împotriva şomajului şi a poluării mediului înconjurător.

VIENA 4 (Agerpres) — Într-o cuvîntare rostită la o adunare a oamenilor muncii din cartierul industrial Simmering al Vienei, preşedintele P.C. din Austria, Franz Muhri, a declarat că principala sarcină a partidului o reprezintă lupta pentru solidaritate internaţională, pentru socialism şi pace, pentru apărarea intereselor fundamentale ale celor ce muncesc. El a adăugat că P.C. din Austria acţionează pentru contracararea ofensivei marelui capital împotriva cuceririlor sociale ale clasei muncitoare, asigurarea egalităţii femeilor cu bărbaţii, îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale diferitelor categorii ale populaţiei, în special ale tineretului.

Argumente pentru o nouă ordine economică internaţională

CARACAS 4 (Agerpres). — La Caracas au continuat lucrările seminarului privind locul şi rolul Americii Latine în economia mondială. Vorbitorii au reflectat gravele dificultăţi social-economice din regiune, generate de ritmul lent de redresare a economiilor naţionale, în condiţiile poverii uriase a datoriei externe, şi au evidenţiat impactul politic pe care îl are această problemă pe plan naţional şi internaţional.

BRASILIA 4 (Agerpres). — Participanţii la lucrările Reuniunii de la Brasilia consacrate problemei datoriei externe latino-americane s-au pronunţat în discursurile rostite pentru intensificarea programelor de elaborare a unor soluţii, vizînd depăşirea dificultăţilor social-economice naţionale generate, în primul rînd, de menţinerea la cote înalte a serviciului datoriei. Ei au arătat că numai în ultimii 15 ani datoria externă latino-americană a sporit de la 42 miliarde de dolari la aproximativ 410 miliarde de dolari, constituindu-se într-o piedică aproape insurmontabilă în calea dezvoltării ţărilor din regiune.

ORIENTUL MIJLOCIU

NAŢIUNILE UNITE 4 (Agerpres). — Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a declarat că invazia trupelor israeliene în sudul Libanului constituie o nouă violare a suveranităţii acestei ţări şi s-a pronunţat pentru retragerea totală a acestora — informează agenţia A.D.N., citînd un purtător de cuvînt al secretarului general.

VIENA 4 (Agerpres) — Cancelarul federal al Austriei, Franz Vranitzky, a declarat că ţara sa urmăreşte cu profundă îngrijorare recentele evoluţii din Orientul Mijlociu şi măsurile luate de Israel în teritoriile arabe ocupate. Într-un interviu acordat publicaţiei israeliene „Davar", citat de agenţia A.D.N., el a relevat că, în condiţiile în care majoritatea opiniei publice din tot mai multe ţări ale lumii se pronunţă pentru soluţionarea pe cale paşnică a problemei palestiniene, pentru convocarea unei conferinţe internaţionale de pace în Orientul Mijlociu, recurgerea la metode militare şi la violenţă sînt de natură să pericliteze acest proces pozitiv.

AMMAN 4 (Agerpres). — În cadrul unei conferinţe internaţionale de pace asupra Orientului Mijlociu, poporul palestinian trebuie să fie reprezentat de Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei, singurul său reprezentant legitim — a declarat regele Hussein al Iordaniei. El a subliniat că Iordania „sprijină fără rezerve" poziţia palestiniană la o eventuală conferinţă internaţională de pace — transmite agenţia EFE.

Aprobarea programului noului guvern cehoslovac

PRAGA 4 (Agerpres) — Preşedintele Guvernului R. S. Cehoslovace, Lubomir Strougal, prezentînd programul noului cabinet în faţa Adunării Federale, a trecut în revistă realizările obţinute, în înfăptuirea sarcinilor perioadei precedente, precum şi unele deficienţe constatate. Principala atenţie a fost acordată măsurilor de lichidare a lipsurilor manifestate, subliniindu-se necesitatea perfecţionării conducerii economiei, reducerii aparatului administrativ, întăririi autogestiunii şi autofinanţării, introducerii unor forme noi, avansate, de colaborare economică internaţională.

În ce priveşte politica externă, preşedintele guvernului cehoslovac a relevat că la baza acesteia se vor afla, în continuare, dezvoltarea relaţiilor de colaborare multilaterală cu ţările socialiste, lupta pentru întărirea securităţii internaţionale, pentru pace şi dezarmare. În acest cadru, premierul a examinat iniţiativele Cehoslovaciei privind crearea unei zone de încredere şi a unor relaţii de bună vecinătate între statele situate pe linia de contact dintre ţările Tratatului de la Varşovia şi cele ale N.A.T.O., precum şi cele adresate — împreună cu Guvernul R.D.G. — Guvernului R.F.G. referitoare la crearea unei zone libere de arma chimică şi a unui coridor denuclearizat.

Adunarea Federală, a cărei sesiune şi-a încheiat lucrările, a aprobat programul noului guvern.

Lucrările Adunării Mondiale a Sănătăţii

GENEVA 4 (Agerpres) — În cadrul Adunării Mondiale a Sănătăţii care are loc la Geneva participanţii la dezbateri s-au pronunţat pentru înfăptuirea obiectivului O.M.S., şi anume asigurarea sănătăţii tuturor oamenilor de pe Terra pînă în anul 2000. De asemenea, s-a subliniat necesitatea prevenirii şi tratării diferitelor boli de mare răspîndire şi a îmbunătăţirii sănătăţii populaţiei.

AFRICA AUSTRALĂ

HARARE 4 (Agerpres). — Preşedintele Mozambicului, Joaquim Chissano, a arătat că politica dusă de autorităţile minoritare de la Pretoria în regiune afectează puternic situaţia economică şi socială a ţărilor din „prima linie". Vorbind la Bulawayo (Zimbabwe) cu prilejul inaugurării Tîrgului internaţional din acest an, şeful statului mozambican a relevat că statele din „prima linie" sînt botărîte, în pofida acţiunilor destabilizatoare ale R.S.A. în zonă, să continue eforturile pentru progres, în direcţia dezvoltării economiilor lor naţionale, informează agenţia China Nouă.

GABORONE 4 (Agerpres). — Unul din liderii opoziţiei albe din Africa de Sud, J.N. Reddy, a cerut şefului regimului de la Pretoria, Pieter Botha, să accepte ridicarea interdicţiilor privind organizaţiile politice, eliberarea deţinuţilor politici şi reintoarcerea celor care şi-au părăsit ţara pentru a evita represaliile — informează surse sud-africane, recepţionate în capitala Botswanei. Dacă Botha recunoaşte problemele fundamentale ale ţării, între care necesitatea negocierilor politice şi libertăţii de acţiune politică atunci „uşa tratativelor va fi deschisă" — a declarat J.N. Reddy.

PE SCURT

● SECRETARUL GENERAL al C.C. al P.C.U.S., Mihail Gorbaciov, l-a primit la Kremlin pe Kim Yong Nam, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.C., ministrul afacerilor externe al R.P.D. Coreene — transmite agenţia TASS. Au fost abordate relaţiile dintre cele două ţări, precum şi probleme actuale ale vieţii internaţionale, inclusiv situaţia din Peninsula Coreeană.

● LA BEIJING a fost semnat un plan de cooperare culturală între R.P. Chineză şi U.R.S.S. pe perioada 1988—1990 — informează agenţiile China Nouă şi TASS. Documentul a fost semnat de ministrii culturii ai celor două ţări.

● PREŞEDINTELE Republicii Afganistan, Najibullah, a sosit în India într-o vizită oficială de trei zile. El urmează să aibă convorbiri cu primul ministru indian, Rajiv Gandhi, asupra unor probleme privind situaţia din regiune.

● DUPĂ cum relatează agenţia T.A.S.S., la 4 mai, pe poligonul din zona Semipalatinsk a fost efectuată o explozie nucleară subterană cu puterea între 20 şi 150 kilotone. Explozia a avut loc în scopul perfecţionării tehnicii militare — precizează T.A.S.S.

● NOUĂ adulţi vest-germani din zece se pronunţă pentru asigurarea unor sanse mai bune copiilor de muncitori în ce priveşte pregătirea şcolară şi profesională a acestora, este concluzia la care a ajuns o anchetă de opinie efecuată de Institutul de studii pedagogice din Dortmund. Avînd în vedere creşterea somajului în masă şi lipsa de locuri de ucenici, criticile la adresa actualului sistem de învăţămînt din R.F.G. s-au înmulţit, relevă agenţia ADN.

● ÎN ţinuturile răsăritene ale provinciei Manitoba şi în nordul provinciei canadiene Ontario au izbucnit mari incendii de pădure. Vîntul puternic şi lipsa de precipitaţii au făcut ca focul să înainteze cu viteza de 2 mile pe oră. Din zona sinistrului au fost evacuate peste 1 000 de persoane. Cu toate că pentru stingerea incendiului au fost mobilizate numeroase echipe de pompieri dotate cu tehnică modernă, inclusiv cu elicoptere, focul încă nu a putut fi localizat.

● NASA, agenţia Spaţială vest-europeană şi o serie de alte agenţii spaţiale pregătesc elaborarea unei enciclopedii a Pămîntului. Lucrarea va fi realizată în cadrul acţiunilor consacrate Anului internaţional al spaţiului cosmic, ce va fi marcat în 1992. Se apreciază că datele ce vor fi incluse în lucrare vor contribui la înţelegerea mai bună a fenomenelor ce se desfăşoară în mediul înconjurător al Terrei şi a influenţei pe care o exercită asupra acestuia activitatea umană.

● LA ROMA a încetat din viaţă, la vîrsta de 82 de ani, Paolo Stoppa, unul din marii actori ai Italiei din ultimii 40 de ani. El a evoluat în teatru în mari montări, precum „Război cu Troia nu se face", de Jean Giraudoux, „Menajeria de sticlă", de Tennesse Williams, sau „Moartea unui comis voiajor" de Arthur Miller. În film a realizat creaţii notabile în „Miracol la Milano", regia Vittorio de Sica, sau „Ghepardul", regizat de Luchino Visconti.

de toate

Agresivitatea jucăriilor

Un studiu realizat de Comunitatea Economică Europeană (C.E.E.) şi de o serie de spitale din ţările membre, arată că, anual, se produc 20 milioane de accidente în rîndul copiilor datorate... jucăriilor ! Ca urmare, aproximativ 10 000 dintre ei îşi pierd viaţa, iar alţi 30 000 rămîn cu diferite infirmităţi fizice. Pentru a reduce numărul acestor accidente, Consiliul miniştrilor comerţului interior ai C.E.E. a aprobat o serie de reglementări şi dispoziţii privind fabricarea şi vînzarea jucăriilor în aşa fel încît ele să asigure securitatea copiilor.

„Şoferul mediu"

Experţi din Austria sînt îngrijoraţi de creşterea numărului accidentelor rutiere cu victime mortale datorate excesului de viteză. Potrivit datelor statistice de care dispune poliţia rutieră, „şoferul mediu" se deplasează pe şoselele şi prin localităţile austriece cu 10 km pe oră mai repede decît permite legislaţia rutieră. Din această cauză, susţin specialiştii, în primele trei luni ale anului, numărul celor care şi-au pierdut viaţa din cauza accidentelor de automobil a crescut cu 60 la sută.

Flamingo în pericol

Lacul Nakouru din Kenya, cunoscut în lume ca principal adăpost al păsărilor flamingo, este în pericol : debitul rîurilor care îl alimentează scade continuu. De altfel, specialiştii au constatat că păsările flamingo au şi început să părăsească zona. Secarea lacului va avea urmări nefaste şi asupra parcului naţional cu cele aproximativ 400 de specii de păsări rare care îl populează.

Se efectuează studii pentru găsirea unei soluţii care să împiedice secarea completă a lacului şi să stimuleze revenirea păsărilor.

Pian gigant

La Tîrgul internaţional de la Frankfurt pe Main, a fost prezentat, în această primăvară, un pian de concert cu înălţimea de 3,65 metri. Instrumentul muzical uriaş are mai degrabă forma unei orgi decît a unui pian clasic.

Constructorul — un tînăr de 33 de ani — susţine că nu goana după recorduri l-a determinat să construiască instrumentul insolit, la care se poate cînta doar de pe o pasarelă de 2 metri. El arată că la pianele clasice corzile sînt prea scurte şi prea apropiate pentru a putea asigura o vibraţie şi o rezonanţă optime. De exemplu, struna cea mai lungă a noului pian are 3,03 metri, celelalte avînd lungimi proporţional mai mici. Construcţia instrumentului s-a realizat cu ajutorul unui computer. Specialiştii afirmă că pianul uriaş emite sunete de o puritate de neegalat.

Dană din gheaţă

Dezvoltarea Extremului Nord a impus o serie întreagă de soluţii pe cît de originale, pe atît de eficiente pentru a asigura fluenţa transportului de materiale şi echipament în aceste regiuni. În rîndul soluţiilor originale se înscrie şi realizarea, la capul Schimdt, în Extremul Nord sovietic, a unei dane de mari proporţii pentru efectuarea operaţiunilor de încărcare-descărcare pe parcursul întregului sezon. Ineditul constă în faptul că dana este construită din gheaţă, material existent din belşug în ţinuturile respective. Specialiştii sovietici dispuneau deja de o oarecare experienţă în realizarea unor astfel de construcţii din gheaţă pe rîurile interioare din Siberia, dar dificultăţile cu care s-au confruntat la capul Schimdt au fost determinate de faptul că apa Oceanului Îngheţat este sărată şi, deci, îngheaţă mai greu. A fost nevoie de o tehnologie specială pentru desalinizarea parţială a apei folosite în calitate de „material de construcţie". În scopul măririi rezistenţei danei, aceasta a fost placată ulterior cu lemn, făcînd cu succes faţă chiar şi şenilelor buldozerelor grele. De notat faptul că ridicarea unei dane similare din beton ar fi costat de peste 18 ori mai mult.

Cursa calitativă a înarmărilor — o gravă ameninţare la adresa vieţii şi a păcii pe planeta noastră

Secolul nostru, de al cărui sfîrşit ne apropiem, a adus fără îndoială cele mai pustiitoare războaie din istoria planetei. Încă din primul său an şi pînă în momentul cînd scriem aceste rînduri, secolul XX nu a adus nici un moment de pace integrală pe Pămînt. Desigur, războaiele locale nu au şi nu au avut amploarea celor două mari conflicte desfăşurate la scară planetară, dar numărul de victime (morţi, răniţi) este destul de mare.

Primii ani ai secolului nostru şi mai ales primul război mondial au consacrat noi arme, necunoscute pînă atunci, cum ar fi tancurile, avioanele, submarinele etc. De la primele lor „utilizări" aceste mijloace de distrugere au fost continuu perfecţionate, depăşind limitele anticipate de cei mai optimişti inventatori. Cursa înarmărilor a trecut din faza de cantitate în aceea de calitate, preţurile şi costurile de producţie aferente crescînd exponenţial. Iată cîteva caracteristici tehnice definind evoluţia principalelor tipuri de arme convenţionale de la primul război mondial pînă în zilele noastre :

— Un tanc din primul război mondial, tip Renault FT avea un motor de 100 CP, o viteză de deplasare de 6 km/h, un tun de 37 mm cu o bătaie eficace de 800 m şi o viteză iniţială a obuzului de 350 m/s. Cel mai bun tanc al celui de-al doilea război mondial, T 34 (sovietic) avea un motor de 450 CP, o viteză de 30 km/h, un tun de 85 mm cu bătaia eficace de 2 000 m şi viteza iniţială a obuzului de circa 700 m/s. Un tanc din generaţia anilor '80, de tipul Leopard (R.F.G.) are 1 100 CP, poate realiza în cimp 72 km/h, are un tun de 120 mm, bătaia eficace de 3 000 m şi viteza iniţială a proiectilului de 1 650 m/s.

— Un tun greu din primul război mondial tip GPF 155 mm avea o bătaie de 17 km. În cel de-al doilea război mondial, un tun de acelaşi calibru bătea la 23,5 km, iar astăzi poate plasa lovituri nucleare la circa 30 km. În cazul unei propulsii mixte (fuzee) a proiectilului, poate depăşi 40 km.

Conform datelor, putem observa că numai în perioada scursă de la sfîrşitul celui de al doilea război mondial performanţele tancurilor, practic, s-au dublat. În acelaşi timp, pentru un avion de vînătoare-bombardament, viteza s-a dublat aproape, în timp ce încărcătura mortală a crescut de circa 9 ori !

Aparent, rezultatele sînt mai puţin spectaculoase în ceea ce priveşte artileria grea unde distanţa a crescut relativ încet de la primul război mondial. Dacă ţinem însă seama de creşterea puterii de foc prin diversificarea proiectilelor şi de apariţia muniţiei inteligente, creşterea eficacităţii distructive este înfricoşătoare. Un obuzier greu poate lansa la 30 de kilometri o încărcătură nucleară de 1—5 kilotone, poate transporta o armă chimică la fel de ucigătoare, poate mina un cîmp cu obuze purtătoare de mine (pînă la 28 mine per ogivă de obuz reactiv sau 5—6 pentru unul convenţional). Obuzele echipate cu sisteme de ghidare proprii, aşa-zisele arme inteligente, tind să înlocuiască loviturile clasice. Dacă în timpul celui de-al doilea război mondial, oprirea atacului unei divizii de tancuri în cîmp deschis necesita un „covor" de circa 300—500 lovituri pe hectar, astăzi (la un preţ echivalent celor 300—500 proiectile obişnuite) se poate considera că a fost atins dezideratul artileriştilor din toate timpurile: un obuz o ţintă. Introducerea sistemelor de ghidare terminală (pe ultima porţiune a traiectoriei) a redus erorile de la hectometri la metri pentru distanţe de 20—30 km.

În numai patruzeci de ani !

— Punerea unui cîmp de mine (350X250 m) lua circa 8 ore în 1945. La nivelul anului 1985 erau necesare numai 20 de minute.

— Unul dintre cele mai bune avioane din cel de-al doilea război mondial, P. 47, avea o rază de acţiune de 160 km, putea rămîne deasupra obiectivului o jumătate de oră aruncînd două bombe de cîte 115 kg şi utilizînd 8 mitraliere de 12,7 mm. A-10 din zilele noastre poate transporta la 400 de kilometri 7 tone de bombe şi rachete, utilizînd în cele două ore de rămînere deasupra ţintei un tun cu opt ţevi rotative de 30 mm antitanc. Proiectilele de 30 mm au 28 kilograme fiecare fiind realizate dintr-un oţel special şi încărcate cu deşeuri de combustibil nuclear. Lansate din gura ţevii cu peste 2 000 m/s, ele trec practic prin orice fel de blindaj.

— Un mortier (uşor transportabil) din primul război mondial, cu calibrul de 88 mm, avea cadenţa de 3—4 obuze/minut şi bătaia efectivă de 400—2 000 m. În cel de-al doilea război mondial, un mortier de 120 mm, trăgea 5—6 obuze pe minut la maximum 3 500 metri. Astăzi, un mortier de acelaşi calibru are o cadenţă de 8 obuze pe minut la o distanţă care, cu aport de propulsie, poate atinge 15 000 metri !

— Un avion de vînătoare-bombardament tip Bristol F 2 B din primul război mondial avea o viteză de luptă de 180 km/h, o rază de acţiune de 250 km şi transporta o încărcătură de luptă de 100 kilograme. În cel de al doilea război mondial, A 36 Invader atingea 500 km/h şi putea transporta 500 kg încărcătură de luptă la 350 km. Astăzi AV-8 B atinge 900 km/h, are o rază de acţiune de 350 km cu rămînere timp de o oră în zona de luptă şi poate transporta 4,6 tone de armament.

Iată doar cîteva secvenţe edificatoare privind caracterul deosebit de nociv al cursei înarmărilor, chiar dacă astăzi am luat în discuţie doar o parte a arsenalelor de armament clasic. Armament care, însă, aşa cum s-a văzut, se află într-un proces de continuă perfecţionare, atît sub aspectul puterii de distrugere şi nimicire, al preciziei, razei de acţiune, precum şi al altor parametri funcţionali. Dacă mai adăugăm că pentru conceperea, producerea şi introducerea în dotarea forţelor armate a noilor tipuri de arme se cheltuiesc sume fabuloase — înarmările convenţionale şi efectivele care le deservesc arogîndu-şi partea leului din cele peste 1 000 de miliarde de dolari cît se alocă anual pentru scopuri militare în lume — ne putem face o imagine asupra consecinţelor nefaste pe care le are absurda competiţie a morţii asupra echilibrului planetar, a vieţii tuturor naţiunilor. Sînt motive pentru care România acţionează cu fermitate în direcţia stabilirii unui echilibru la niveluri cît mai scăzute ale înarmărilor, pentru reducerea treptată a armelor convenţionale, efectivelor şi cheltuielilor militare. Însoţindu-şi vorba cu fapta, ţara noastră a oferit lumii întregi un convingător exemplu, reducîndu-şi unilateral cu 5 la sută, în premieră mondială, armamentele, efectivele şi cheltuielile militare. O pildă mobilizatoare, menită a stimula procesul complex al dezarmării, fără de care nu poate fi concepută o lume a securităţii, păcii şi înţelegerii internaţionale.

dr. CRISTIAN CRĂCIUNOIU

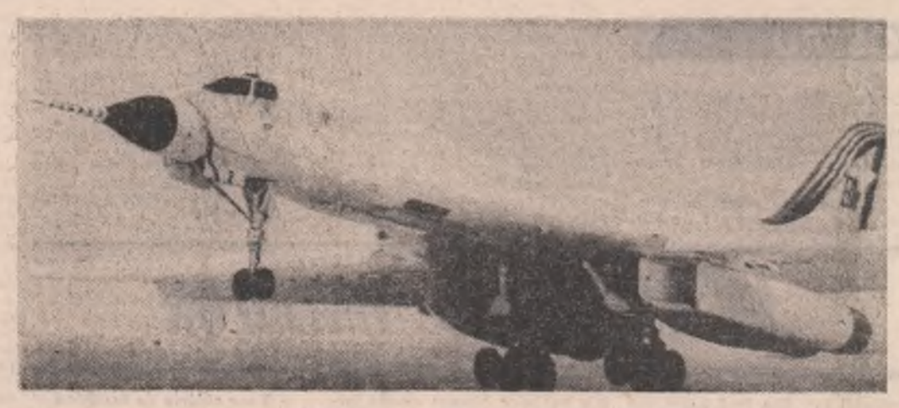

Bombardierul strategic ultramodern B1 B. Capabil de a transporta o încărcătură de luptă de aproape 57 de tone la o distanţă de 12 000 kilometri. Fiind un avion cu geometrie variabilă, poate ateriza pe piste relativ scurte, avînd o viteză de decolare-aterizare redusă. În timpul zborului poate atinge viteze superioare lui Mach 2

Tanc din generaţia anilor '80, comandat pentru producţie în mare serie, M 1 Abrams are două variante de tun : 105 sau 120 mm. Echipat cu motoare de mare performanţă (ceramice), dotat cu blindaje tip sandviş, telemetru laser, calculator de bord, suspensie inteligentă etc., el este deja moral depăşit de noile variante cu îmbunătăţiri propuse spre asimilare : tancul fără turelă, explozivi lichizi pentru tun, blindaj regenerativ ş.a.m.d.

DIN ŢĂRILE SOCIALISTE

U.R.S.S.

Utilizarea unor noi surse de energie

În Uniunea Sovietică a fost construită o nouă linie radioreleu în Kazahstanul Central, utilizîndu-se cea mai puternică şi mai ieftină sursă energetică — energia solară. Prin acest radioreleu cu o lungime de 130 km, sînt transmise emisiunile radio în satele îndepărtate ale regiunii Jezkazgansk. Centrele de cercetare ştiinţifică au ales această linie amplasată într-o regiune muntoasă şi deserticică pentru experimentarea noului sistem. Aparatura automatică a radioreleului utilizează acumulatori alimentaţi de la bateriile solare montate pe piscuri înalte, care-i sporesc considerabil raza de acţiune. De altfel, Kazahstanul a devenit cel mai important poligon pentru formarea şi dezvoltarea unei noi ramuri — helioenergetica. Puterea radiaţiilor solare pe suprafeţe uriaşe, între rîurile Ural şi Irtiş, este apreciată la peste trei milioane kilowaţi. În această parte a Uniunii Sovietice au fost experimentate cu succes - pînă acum peste 30 de tipuri de instalaţii helio cu diferite destinaţii. Tot aici, pe rîul Irtiş-Sublinsk, a fost încheiată construcţia barajului celei mai mari hidrocentrale, care va aproviziona cu energie electrică întreprinderile industriale şi complexele agroindustriale din întreaga zonă a Kazahstanului de est, permitînd, totodată, irigarea, pînă la finele cincinalului, a unei suprafeţe de peste 10 000 hectare teren.

R.P. BULGARIA

Noi sisteme de automatizare

În cadrul procesului de modernizare a industriei, pentru obţinerea unei eficienţe economice sporite, în R. P. Bulgaria au fost date în funcţiune, în ultima vreme, 48 de sisteme automatizate de conducere a proceselor tehnologice, 23 de manipulatori industriali, 48 de instalaţii tehnologice mecanizate şi automatizate complexe. De asemenea, industria constructoare de maşini cunoaşte o dezvoltare accelerată. Printre întreprinderile cunoscute din acest sector se se află „Balkancar". Cele mai noi produse ale sale sînt electrostivuitoarele din seria „Drujba" cu o capacitate de ridicare de la 250 kg pînă la 3 500 kg şi cu o înălţime de ridicare de 3 300 mm — 5 200 mm. Specialiştii institutului de cercetări al întreprinderii acţionează pentru extinderea robotizării, pentru dotarea în viitor a motostivuitoarelor-robot cu videoterminale. La „Balkancar" reînnoirea anuală a nomenclatorului produselor este între 18—20 la sută, asimilîndu-se aproape 80 de produse noi şi introducîndu-se peste 40 de tehnologii.

R.D. GERMANĂ

Dezvoltarea activităţii portuare

Cel mai mare port al ţării, Rostock, a fost supus în ultimii ani unui proces continuu de dezvoltare şi modernizare. În acest port intră anual circa 3 000 de vase, iar tranzitul de mărfuri de aici totalizează 20 000 milioane tone. Construcţia portului a fost impusă de dezvoltarea economiei naţionale a R.D.G., de creşterea comerţului exterior al ţării. De menţionat în acest sens că peste 25 la sută din schimburile comerciale ale R.D.G. cu alte ţări se realizează pe mare. În prima parte a acestui an, constructorii de nave de la Rostock au lansat la apă primul vas de tipul „Saturn", destinat transportului de containere. Nava, în lungime de 172 metri şi avînd un deplasament de 20 000 de tdw, poate transporta 1 160 de containere. Şantierele navale de la Rostock produc o gamă variată de vase de transport, din rîndul cărora se detasează, prin soluţiile constructive, moderne, vasele destinate transportului de containere, ca şi cargourile polivalente.

R.P. CHINEZĂ

Bătălia împotriva deşertului

În R.P. Chineză există 1,49 milioane kilometri pătraţi de regiuni de deşert, incluzînd vastul desert Gobi, care ocupă 15 la sută din suprafaţa ţării. Specialiştii arată că deşertificarea pămînturilor a fost cauzată de exploatarea excesivă, de reducerea zonelor împădurite şi de incendii, relevînd totodată că unele regiuni pot fi recuperate şi redate agriculturii şi păstoritului, în următorii cinci sau zece ani. Deja au fost elaborate programe în această direcţie. Au fost plantaţi arbori, arbuşti şi gazon în multe zone. Un „mare zid de verdeaţă" se va întinde pe o lungime de 7 000 km din oaza Kashi pînă la poalele muntelui Hinggan, străbătînd linia deşertului Gobi şi a platoului Loess. Pînă în anul 1985, aici apăruseră 6,05 milioane hectare pădure. A doua fază a lucrărilor a fost iniţiată în 1986. Această etapă urmăreşte, în principal, stabilizarea deşertului, prin plantarea a 6,37 milioane hectare de arbori, extinderea actualelor zone împădurite de la 5,9 la 7,7 la sută în următorul deceniu.

R.P.D. COREEANĂ

Dinamica industriei fibrelor sintetice

Această ramură a economiei naţionale a R.P.D. Coreene s-a dezvoltat puternic în ultima vreme, oferind o largă gamă de produse de cea mai bună calitate. Dacă în 1970 industria fibrelor sintetice producea circa 30 metri de ţesături pe locuitor, volumul total al producţiei s-a ridicat la 800 milioane de metri în timpul ultimului plan de şapte ani de dezvoltare economico-socială (1978—1984). În momentul de faţă, se află în plină desfăşurare construcţia Complexului de fibre sintetice de la Sunchon, care va produce anual circa 100 000 de tone ţesături. Odată cu darea în folosinţă a acestui complex, producţia totală de fibre sintetice se va ridica la peste 225 000 tone. Se are în vedere, de asemenea, modernizarea în continuare a acestei ramuri a economiei naţionale. În cursul actualului plan de şapte ani (1987—1993) se vor construi noi capacităţi, ceea ce va duce la o producţie anuală de fibre sintetice de circa 1,5 miliarde metri ţesături pe an.

Grupaj realizat de AL. IANCU

Alegerile preliminare din statele Ohio, Indiana şi districtul federal Columbia

WASHINGTON 4 (Agerpres). — În statele Ohio şi Indiana, ca şi în districtul federal Columbia s-au desfăşurat alegerile preliminare ce joacă un rol important în clarificarea situaţiei principalilor candidaţi ai partidelor republican şi democrat pentru obţinerea investiturii în vederea alegerilor prezidenţiale din S.U.A. din luna noiembrie. În tabăra republicană, victoria a fost obţinută în toate cele trei etape de actualul vicepreşedinte George Bush, pentru care s-a pronunţat marea majoritate a alegătorilor republicani. În cadrul Partidului Democrat, în statele Indiana şi Ohio a ieşit învingător guvernatorul statului Massachusetts, Michael Dukakis. Principalul său oponent, candidatul de culoare Jesse Jackson, a obţinut victoria în districtul federal Columbia.

Acţiuni pentru combaterea traficului şi consumului de droguri

BRUXELLES 4 (Agerpres) — În cadrul acţiunilor de combatere a traficului şi consumului de droguri, poliţia belgiană a reuşit să captureze în cursul lunii aprilie în portul Anvers circa 15 tone de stupefiante. După cum au apreciat experţii poliţiei, valoarea drogurilor confiscate se ridică la circa 2 miliarde de franci belgieni pe piaţa ilicită. Autorităţile au emis, totodată, părerea că stupefiantele erau destinate livrării unor grupuri de traficanţi din Olanda, R.F.G. şi Canada.

CIUDAD DE MEXICO 4 (Agerpres) — Potrivit unei ştiri difuzate de procuratura mexicană, în Mexic, în ultimii şase ani, pentru trafic de narcotice au fost arestate în total 57 000 de persoane, au fost confiscate 9 000 de tone de marijuana şi 21 de tone de cocaină.

În aceeaşi perioadă, cu ajutorul armatei au fost distruse întinse plantaţii de mac care ocupau cel puţin 30 000 de hectare. Au fost descoperite şi distruse 43 de laboratoare ilegale pentru prelucrarea narcoticelor şi 17 terenuri de aterizare. Totodată, de la traficanţi au fost capturate peste 9 000 de arme de foc şi au fost confiscate 5 500 de diferite automobile, 113 mici avioane, 69 de ambarcaţiuni şi altele.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii — Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prefix Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64—66.

40 362